

කොළඹ

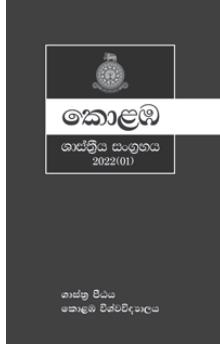
ගාස්ත්‍රීය සිංහලය

2022 (1)

University of Colombo

Pioneering Arts and Science in Higher Education

കൊല്ലി

രാജ്‌സഭ സംഗ്രഹം

2022 (1)

പ്രധാന സംസ്കാരക
സഭയ്ക്കുമി കോപരഹേബം

സംസ്കാരക മണ്ഡലയ
ലിലിത്തിര ഗുരുത്വൻ
നിരമാല റംചന്ദ്രൻ ദേവസിര
ദമിത ദിഃബാനായക
അനുത്തരാദേവീ വിദ്യാലങ്കാര
സുമിത് ചാത്രിൻ
മസദ ഗുരുത്വൻ

രാജ്‌സഭ പ്രസിദ്ധീകരണ
കൊല്ലി വിശ്വവിദ്യാലയ

කොළඹ
ඇස්ත්‍රීය සංග්‍රහය - 2022 (1)

මූදණය 2022 ජූනි

© ඇස්ත්‍රී පියය , කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ප්‍රධාන සංස්කාරක
සඳහෝම් කෝපරැත්ටුව

සංස්කාරක මණ්ඩලය
ලිඛිතසිරි ගුණරුවන්
නිරමාල් රංජන් දේශීලිසිරි
ධම්ම දිසානායක
අනුත්තරාදේවී විද්‍යාලංකාර
සුමිත් වාමින්ද
මසද ගුණරත්න

කංුරු නිරමාණය - මාලක ලෙනත්ව

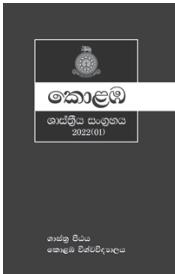
පිටු සැකසුම - තරංගනී ඇලෙක්සැන්ඩර්

ISSN : 2950-6581

මෙම ලිපි සංග්‍රහයේ ආත්‍යුතක් ලිපිවල අදහස් එම රචකයන්ගේ විනා සංස්කාරක මණ්ඩලයේ හෝ කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ඇස්ත්‍රී පියයේ හෝ අදහස් නොවන බව සැලකුව මතා ය.

ප්‍රකාශනය
ඇස්ත්‍රී පියය,
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය,
කොළඹ 3
දුරකථන / ගැක්ස් 011 2 500442

මූදණය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයීය මූදණාලය

සංස්කාරක සටහන

පළමු වෙළුම/2022 (1)

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ගාස්තු පීඩිය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන කොළඹ - ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය වූ කලී මානව ගාස්තු හා සමාජීය විද්‍යා විෂයක සිංහල හාඡාවෙන් රැවත් උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු ගාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ ලිපි පළ වන සම - විමර්ශන සරාවකි. ගාස්ත්‍රාලයිය ප්‍රජාව හා බාහිර විද්‍යාත්මක විසින් ලියන ලද බහුවිෂයික සිංහල ලිපි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා මේ නව සරාවට කැප වෙයි.

මානව ගාස්තු හා සමාජීය විද්‍යා විෂය අරබයා සිංහල මාධ්‍යයෙන් ලියන ලද උසස් ගණයේ ගාස්ත්‍රීය සරාව ගණනාවක් මීට දැක කිහිපයකට පෙර ලාංකෝය විශ්වවිද්‍යාල සහ වෙනත් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල මූලිකත්වයෙන් බිඟි වුවත් වර්තමානයේ එම විෂය ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම බෙදා හැරීම සඳහා කැප වුණු සිංහල සරාව පළ වීමේ සම්ප්‍රදායක් තොමැත්ත. විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපන අංශ හා ඕස්ථා සංගම් මගින් සිංහල හාඡාවෙන් උසස් මට්ටමක ගාස්ත්‍රීය සරාව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථින්ට මෙන්ම පොදුවේ සිංහල පාඨක ප්‍රජාවට ද එම ගාස්ත්‍රීය ගෙවන පරිභරණය කිරීමේ අවස්ථාව උදා වේ. උසස් අධ්‍යාපනයේ මානව ගාස්තු හා සමාජීය විද්‍යා ඉගෙන්වීම සම්බන්ධයෙන් සියවසක ඉතිහාසයක් පැවතිය ද වර්තමානයේ සිංහල මාධ්‍යයෙන් එම දැනුම වර්ධනය කිරීම අරබයා සිදු වන කටයුතු ප්‍රමාණවත් තොවේ. ඒ අනුව මානව හා සමාජ විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ කාලීන පර්යේෂණ සමාජගත කිරීමට හැකි ප්‍රවේශයක් ලෙස සිංහල බසින් ලියුතුණු සම විමර්ශන ගාස්ත්‍රීය සරාවක් එමැදැක්වීමට අවස්ථාව උදාවීම පිළිබඳ ව අප සතුවට පත් වන අතර එහි පළමු කළාපය මෙලෙස ඔබ අතට පත් කරන්නේ මහත් බලාපොරොත්තුවකින් යුත්ත ව ය.

බොද්ධ අධ්‍යාපන, ඉතිහාසය, පුරාවිද්‍යාව, හුගේල විද්‍යාව, ජන සන්නිවේදනය, සිංහල සාහිත්‍යය යන විෂය ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන පරිදි ලියුවේ ඇති ගාස්ත්‍රීය ලිපි භත්තින් සහ එක් ග්‍රන්ථ විවාරයකින් මෙම මෙගල කළාපය සමන්විත ය. සංස්කාරක මණ්ඩලයේ මූලික සම්ක්ෂණයකින් පසු ගාස්ත්‍රීය ගුණාත්මක හාවයකින් යුත් ලිපි අදාළ විෂයයෙහි ප්‍රාමාණික සම්ක්ෂකවරුන් දෙදෙනකු වෙත යොමු කොට ලබා ගන්නා වාර්තා මත පදනම් වී උසස් මට්ටමක පවතින ලිපි පමණක කොළඹ ගාස්ත්‍රීය සරාවෙහි පළ කිරීම සඳහා තොරා ගන්නා ලදී. ඉතා ඉහළ ගුණත්වයකින් යුත්

ගාස්ත්‍රීය ලිපි සහිත සගරාවක් වශයෙන් කොළඹ ගාස්ත්‍රීය සගරාව ඉදිරියට පවත්වාගෙන යැම එම සම සම්ක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ අරමුණ හි. එමෙන්ම ගාස්ත්‍රීය පර්යේෂණවල නියුලෙන විශ්වවිද්‍යාල, උසස් අධ්‍යාපන සහ පර්යේෂණ ආයතනවල සේවාස්ථා විද්‍යාත්‍යාලන්ගේ ලිපි පමණක් මෙම සගරාවේ පළ කිරීමට සංස්කාරක මණ්ඩලය විසින් ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගනු ලැබූවේ ද සගරාවේ ගුණාත්මකභාවය හා ප්‍රමිතිය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ අභිප්‍රායෙනි. උසස් තත්ත්වයේ සිංහල පර්යේෂණ ලිපි කොළඹ ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය වෙත යොමු කරන ලෙස ඔබට ගෞරවයෙන් ආරාධනා කර සිටිමු.

ශ්‍රී ලංකාවේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ මානව ගාස්ත්‍රී හා සමාජීය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය වසර සියයක අභිමානවත් ඉතිහාසයක් සම්පූර්ණ කොට ඇති මෙම අවස්ථාවේ දී පළමු වරට සිංහල බසින් සම විමර්ශිත ගාස්ත්‍රීය සගරාවක් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ගාස්ත්‍රී පියිය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට ලැබේම සතුවට කරුණකි. මෙබදු ගාස්ත්‍රීය සගරාවක වැදගත්කම පෙන්වා දුන් අවස්ථාවේ දී රට අනුග්‍රහය දැක්වූ හිටපු ගාස්ත්‍රී පියාධිපති ජේජ්‍යා මහාචාර්ය ජ්‍යෙෂ්ඨමාර ද සිල්වා මහතාට ද මේ කර්තව්‍යය සිදු කර ගෙන යැම සඳහා අප දිරිමත් කරන වර්තමාන ගාස්ත්‍රී පියාධිපති ජේජ්‍යා මහාචාර්ය ලසන්ත මානවත්ව මහතාට ද සගරාවේ සංස්කරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා තම කාලය කැප කළ සංස්කාරක මණ්ඩලයට ද අපගේ ප්‍රණාමය හිමි විය යුතු ය.

සඳගෝම් කෝපරැශ්වා

ප්‍රධාන සංස්කාරක

2022 ජූනි

ପାତ୍ରଙ୍କ

1.	භාරතීය ස්වප්න විද්‍යාවෙහි පැනෙන ස්වප්න මූලාශ්‍ය පිළිබඳ
අධ්‍යායනයක්
පුරුෂ කඩවලටේ කළුණ හිමි	18-32
2.	ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රිකානු ජනයාගේ (සිලෝන්)
කැළර්ටරුන්ගේ) සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරුපය පිළිබඳව
සමාජ ජාල විශ්මල්පයනයක්
බඩාධිව. සු. එ. ප්‍රසාද්
ආනන්ද වයි. කරුණාරත්න	33-60
3.	සිංහල කාන්තා පුවත්පත්වල ප්‍රකාශන ස්ථිත්වය පිළිබඳ
තුළනාත්මක අධ්‍යායනයක්
ලතා ගුරුසිංහ	61-80
4.	පුරාතන ශ්‍රී ලංකාවේ ජල හා භුමි කළමනාකරණය
(භුගෝල විද්‍යාත්මක දෘශ්‍රීකෝණයෙන් විමසා බැලීම)
එ. එ. එ. ප්‍රසාද්. එස්. විජේරත්න	81-111
5	සම්භාව්‍ය සිංහල සන්දේශ සාහිත්‍යයෙහි ලිංගිකත්ව සන්නිවේදනය
කළුණ විශේෂුත්දර	112-131
6.	මෙරවාද බුදුසමයෙහි දැක්වෙන ප්‍රතිසන්ධිය පිළිබඳ අධ්‍යායනයක්
පුරුෂ මධ්‍යහේ සුගතසිරි හිමි	132-147
7.	ඉතිහාසය, ඉතිහාසකරණය හා එම විෂයන්හි ස්වභාවය
මහින්ද සේමතිලක	148-177
8.	ග්‍රන්ථ විවාර
ගණනාථ ඔබේස්කරගේ <i>The Many Faces of the
Kandyan Kingdom: 1591-1765 Lessons for our time</i>
නිර්මාල් රංජ්‍ය දේවසිරි	178-185

ලිපි සම්පාදකයේ

පුරුෂ කඩවලවැවේ කල්‍යාණ හිමි

ච්.ඩී. (ගොරව), එම්. ඩී. (කැලණීය), රාජකීය පණ්ඩිත,
සහකාර කළේකාවාරය, දිරුන අධ්‍යයන අංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය

චබලිවි. සු. ඩී. ප්‍රසාද්

ච්. ඩී. (ගොරව) කොළඹ

ආනන්ද විජි. කරුණාරත්න

ච්.ඩී. (ගොරව) කොළඹ, එම්.ඩී. (කොළඹ), විද්‍යාපති (පේරාදෙණීය), පිළිවි.ඩී (සියෝල් ජාතික විශ්වවිද්‍යාලය)

ජේජ්‍යේ කළේකාවාරය, භුගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ලතා ගුරුසිංහ

ච්.ඩී. (ගොරව) (කොළඹ), එම්.ඩී. (කොළඹ), එම්.ඩී. (කැලණීය), පිළිවි.ඩී (කොළඹ),
ජේජ්‍යේ කළේකාවාරය, සිංහල අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ච්.ඩී.අධි.එස්.විජේරත්න

ච්.ඩී. (ගොරව) (කොළඹ), විද්‍යාපති (පේරාදෙණීය)

කළේකාවාරය, භුගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

චං. එම්. කල්‍යාණී විශේෂුන්දර

ච්.ඩී. (ගොරව) (කොළඹ) එම්. ඩී. (කැලණීය)

ජේජ්‍යේ කළේකාවාරය, සිංහල අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

පුරුෂ මඩිහේ සූගතසිර හිමි

ච්.ඩී. (ගොරව) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර, එම්.ඩී. (කැලණීය), එම්.ගිල්. (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර),
පිළිවි.ඩී. (කැලණීය)

ජේජ්‍යේ කළේකාවාරය, බොඳුද අධ්‍යයන අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

මහින්ද සෝමතිලක

ච්.ඩී. (ගොරව), එම්.ඩී. (පේරාදෙණීය) පිළිවි.ඩී. (ජේ එන් දු)

ජේජ්‍යේ මහාචාර්ය, ඉතිහාස අධ්‍යයන අංශය, පේරාදෙණීය විශ්වවිද්‍යාලය

නිරමාල් රංජන දේවසිර

ච්.ඩී. (ගොරව) (කොළඹ), එම්. ගිල් (කොළඹ), පිළිවි.ඩී. (ලධිඛන්)

මහාචාර්ය, ඉතිහාස අධ්‍යයනාංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රිකානු ජනයාගේ (සිලෝන් කැළර්ටරුන්ගේ) සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරූපය පිළිබඳව සමාජ ජාල (Social Networks) විශ්ලේෂණය

චල්.දු.වී. ප්‍රසාද්, **ආනන්ද වයි. කරුණාරත්න**

සාර සංස්කේෂණය

සිය ප්‍රජාව සමග දැඩි අනෙක්නා සම්බන්ධතාවයක් පවතින ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රිකානු ජනයා හෙවත් සිලෝන් කැළර්ටරුන් අද වනවිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමාජානුයෝගනය වෙමින් පවතින බව හඳුනාගත හැකි ය. තමන්ගේ සංස්කාතියට වඩා සම්පූර්ණයෙන් ම වෙතත් සංස්කාතියක් තුළ දීර්ස කාලයක් තිස්සේ මුළුවේම හේතුවෙන් ම ඔවුන් සමාජය තුළ සම්බන්ධතාව පවත්වාගන්නා වූ ආකාරය කෙසේ ද? යන්න විමර්ශනය කළ යුතු ප්‍රස්ථානයක් මෙන් ම ප්‍රහේලිකාවක් ද වන්නේ ය. මෙම සමාජානුයෝගනය සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය ඇසුරින් හඳුනාගැනීම මෙම අධ්‍යායනයේ ප්‍රධාන අරමුණ සි. මෙතෙක් පළ කොට ඇති සාහිත්‍ය සන්දර්ජායට අනුව ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජය සමග සබඳතා පවත්වන, ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ප්‍රාථමික ජන කණ්ඩායමක සමාජීය හැසිරීම අධ්‍යායනයට සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය (Social Network Analysis/SNA) යොදාගෙන් පළමු අවස්ථාව වන්නේ ද මෙයයි. මෙහි දී විශ්ලේෂණයන් ම ශ්‍රී ලාංකික අනෙකුත් ජන කණ්ඩායම් සහ සේවා නිලධාරීන් සමග කැළර් ජනයාගේ සමාජ සබඳතා හඳුනාගැනීමට සමාජජාල විශ්ලේෂණය යොදාගෙන ඇත. සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාව ජනාධානය වී ඇත් ප්‍රත්ත්ලම සිරම්බිඥිය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය මෙහි අධ්‍යායන ප්‍රදේශය වේ. මෙම ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ සිටින සියලු කැළර් පවුල් අධ්‍යායනය සඳහා යොදාගෙන ඇත. සමාජජාල විශ්ලේෂණය සඳහා අවශ්‍ය දත්ත සිලොන් කැළර් කුටුම්භ සඳහා යොමුකරන ලද ප්‍රශ්නාවලියක් හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ඇසුරින් ලබාගෙන ඇත. ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණයට අනුව සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාව සමග සිංහල ජාතින් වැඩි සබඳතා පවත්වන බවත්, ඔවුන් බොහෝමයක් අසල්වාසින් හා කතොලික දේවස්ථානය හා සම්බන්ධ පුද්ගලයන් බවත් අනාවරණය විය. එමෙන් ම සේවා නිලධාරීන් ලෙස ග්‍රාම නිලධාරී හා පල්ලියේ පියතුමා සමග වැඩි සබඳතා ඇති බවත්, ආනුහවික ප්‍රතිඵල ඇසුරින් හඳුනාගත් ප්‍රධාන තත්ත්වයන් ය. ඒ අනුව මෙම අධ්‍යායනය සමාජ ජාල ඇාන විමෙන් සාහිත්‍ය (literature of social networks epistemology) සන්දර්ජායට නව දායකත්වයක් එක්කරනු ඇත.

මූල්‍ය පද : ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රිකානු ජනයා, සිරම්බිඥිය, සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය, සිලෝන් කැළර්, සමාජ ජාල ප්‍රස්ථාර.

හැදින්වීම

අප්‍රිකානු සම්භවයක් සහිත ශ්‍රී ලංකා කික සමාජ සන්දර්භයට අනුගත වූ සුවිශේෂී ජන කොට්ඨාසයක් ශ්‍රී ලංකා කික ජනවර්ග අතර දක්නට ලැබේ (ඡයමාන්න, 2017:12 ; දිසානායක, 1996:8; Arachchige, 2017; Jayasuriya, 2006). මවුනු ශ්‍රී ලංකාවේ ජන සමාජය තුළ කැළර්වරු ලෙස හඳුන්වති. යටත් විෂ්ත කාලයේ දී මෙරටට වහැලුන් ලෙස පැමිණි සංකුමණික කණ්ඩායමක් ලෙස සිලෝන් කැළර්වරුන් දැක්වීය හැකි ය (ගන්කන්ද, 2007:21-23; Walker, 1949;). මොවුන් ක්‍රි.ව. 1630 දී පමණ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ ඇතැයි සඳහන් වේ (ගන්කන්ද, 2007:22; එදිරිසිංහ, 2000:27; Dissanayaake and Premarathne, 2016).

ජනවර්ග වර්ගීකරණයට අනුව නිගෝස වර්ගයට අයත් මොවුනු ශ්‍රී ලංකා කික අනෙකුත් ජන සමාජ අතුරින් සුවිශේෂී වන්නේ මවුන්ගේ දේහ ලක්ෂණ, සංස්කාථික ආචාර ධර්ම, භාෂාව ආදි මවුන්ට ම අනනු වූ විවිධ සුවිශේෂණා පවතින බැවිනි (කුමාර, 2016:61; දිසානායක, 2014:42). පෘතුගිසි යුගයේ දී මුල්වරට මෙරටට සංකුමණය වීමත්, වර්තමාන ජනාචාරිත වීමත්, සමාජ අනුගත වීමත් යන දිරිසකාලීන තියාවලිය තුළ මවුන් කාලීන ව මෙන් ම අවකාශීය වශයෙන් ද විනැශ්වීමක් හඳුනාගත හැකි ය. මෙය මවුන් පිළිබඳ සඳහන් අතිත වාර්තා හා වර්තමාන තත්ත්වය පිරික්සා බැලීමේ දී පැහැදිලිවන කරුණිකි (පොන්නම්පෙරුම, 1967:34; රත්නායක, 2007:73; පියසේන, 1966:50; Brown, 1999). අතිත ගේත්තික කැළර් ප්‍රජාවට සාපේක්ෂ ව වර්තමාන කැළර ජනයා විශාල සමාජයීය, ආර්ථික මෙන් ම සංස්කාථික පරිවර්තනයකට ලක් ව ඇති අතර ඒ සඳහා වැඩි බලපෑමක් සමාජානුයෝජනය තුළ සිංහල ජාතියෙන් හා කතෝලික ආගමෙන් එල්ල වී ඇත. එම තත්ත්වයන් සමාජ ජාල පරියේෂකයන් මනාව හඳුනාගෙන ඇත (Barnes-Mauthe *et al.*, 2013; Bellotti, 2008).

මිනිසා යනු තම පැවැත්ම වෙනුවෙන් විශාල කණ්ඩායමක් ලෙස එකට එකතු වී ජ්‍රිත්වන් සන්න්වයෙකි. එනම් මිනිසාගේ පැවැත්ම තහවුරු කරන ප්‍රධාන සාධකය සහ මහු අනෙකුත් සන්න්ව කොට්ඨාස අතුරින් විශේෂ කොට වෙන් කළ හැක්කේ මෙම සමාජ සම්බන්ධතා යන සාධකය මුල්කර ගනිමිනි (Harari, 2015). මිනිසා ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රධාන ජන කණ්ඩායම කිහිපයක් සමග ගැටෙමින් තම ජාතියට අනනු වූ සංස්කාථික හැඩිතලයන් රැකගැනීම පුළු ජන කණ්ඩායමක් ලෙස කැළර්වරුන් ව ඉතාමත් ප්‍රබල අහියෝගයක් වන්නේය. එම අහියෝගයට මවුන් කෙතරම් සාර්ථක ව මුහුණ දෙනවා ද යන්න පිළිබඳ ව හඳුනාගැනීමට නම් සමාජය සමග මවුන් ගැටෙන ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යනය කිරීම වැදගත් වේ.

ලෝකය තුළ මිනිසා විවිධාකාරයෙන් විවිධ සමාජ-සංස්කාථින් හා සම්බන්ධ වී නව සමාජ සම්බන්ධතා හරහා වෙනස් ස්වරුපයන් හි සංස්කාථින් බිජිකර ගන්නා අවස්ථාවන් නැතුවම නොවේ (Wittek, Kroneberg, and Lämmermann, 2020; Stadtfelda, Takács, and Vörös, 2020; Bellotti, 2008; නෙස්තරුජ්, 1981:21). සංස්කාථිය (culture) යන්න පරිණාමය තුළ බොහෝ වෙනස්කම දක්වයි (Hornby, 2015). ඒ අනුව කැළර ජනයා ද මෙසේ සමාජ සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යනු ලබන

ආකාරය කෙරෙහි සහ ඒ සම්බන්ධතාවන්හි ස්වරුපයන් පිළිබඳව ද අවධානය යොමු කිරීමට මෙම පර්යේෂණය තුළ දී උත්සාහ ගෙන ඇත.

සංකුම්මික කණ්ඩායමක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ ස්ථීර පදිංචිකරුවන් බවට පත් ව ඇති සුවිශේෂී ජන කණ්ඩායමක් ලෙස සිලෝන් කැරුරුවැන් හඳුනාගත හැකි ය (අධ්‍යසිංහ, 1969:102-105; ඇල්ලේපොල, 2008:84). තමන්ගේ සංස්කෘතියට වඩා සම්පූර්ණයෙන් ම වෙනස් සංස්කෘතියක් තුළ දීර්ස කාලයක් තිස්සේ මූසුවීම හේතුවෙන් ම ඔවුන් සමාජය තුළ සම්බන්ධතා පවත්වාගත්තා වූ ආකාරය කෙසේ ද? යන්න සලකා බැලිය යුතු හා විමර්ශනය කළ යුතු ප්‍රස්තුතයක් මෙන් ම ප්‍රහේලිකාවක් ද වන්නේ ය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රාථමික ජන කණ්ඩායමක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ඔවුන්ට සුවිශේෂී නරතන, ගායන, වාදන හැකියාවන් ඇති අතර (ආරියරත්න, 1985:29; අල්විස්, 2004:110-113), ඉතා විනෝදකාම් ජන කණ්ඩායමක් වන කැරුරුවැන්ගේ එම සුවිශේෂීතා මෙන් ම ඔවුන් සමාජය තුළ හැසිරෙන ආකාරය ද, සමාජය තුළ සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගනිමින් සිය ජීවිකාව ගෙනයන අයුරු ද කුඩාහළය දනවත් සුළු වේ (Jayasuriya, 2019). මානව වර්ගයන්ට සුවිශේෂී වූ ගති-ලක්ෂණ (evolutionary values and characteristics) අධ්‍යයනයේදී ඉතා වැදගත් ය (දිසානායක, 2004:85; පියසේන, 1966:67). හාජාව ද ඒ අතර ප්‍රමුඛ යැයි සැලකිය හැකි තරම් ඉතා වැදගත් ය (දිසානායක, 2014:81). මේ නිසා ම මෙම අධ්‍යයනය පර්යේෂණ සේෂ්වරය තුළ වැදගත් පර්යේෂණයක් වනු ඇත. වර්තමානය වන විවිධ මිරුම්බන්ධිය ග්‍රාමය තුළ පවුල් විසිතුනක් (23) ජීවත් වන අතර එම පවුල් විසිතුන තුළ පුද්ගලයින් හැටදෙදෙනෙකු (62) සිටී. මෙම පුද්ගලයන් හැටදෙදෙනා අත්තින් තිස්සෙන්දෙනෙකු (37) ස්ත්‍රීන් වන අතර පුරුෂයන් විසිපස්දෙනෙකු (25) වේ. ඒ අනුව වැඩි ප්‍රතිශතයක් එනම් 59.68% ක ප්‍රතිශතයක් ස්ත්‍රීන් වන බව හඳුනාගත හැකි ය. පුත්තලම ප්‍රදේශයේ ජනාවාසගත වූ ජනය මුල්කාලීන ව පුත්තලම ලුණු ලේවායේ වැඩිට සම්බන්ධ වී ඇති අතර බ්‍රිතාන්‍ය පාලන කාලයේ දී ඔවුන් යටතේ ජල පහසුකම් ලබාගෙන ප්‍රදේශයට ආවේණික ගොවිතැනෙහි නිරත වී ඇත (රත්නායක, 2007:114). නමුත් අද වනවිට ඔවුන් ජලය ලබා ගැනීමේ අපහසුතා හා අප්පේක්ෂිත අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට නොහැකිවීමත්, කෘෂි යෙදුවුම් සඳහා අධික මිලක් වැයුවීමත් නිසා සම්පූර්ණයෙන් ම පාහේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් ඇත් ව කටයුතු කරන අතර විවිධ රැකියාවල නිරත ව සිටී.

තව ද ශ්‍රී ලංකාවේ කැරුරු ජනතාව පිළිබඳ ව විවිධාකාරයේ සමාජ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා යොමු වී තිබුණ ද ප්‍රාථමික ජන කණ්ඩායමක් ලෙස ඔවුන් සමාජය තුළ අනෙකුත් සමාජ කණ්ඩායම් සමග ගැටෙන ආකාරය කෙරෙහි කිසිදු පර්යේෂණයකින් අවධානය යොමුකොට නොමැත (ඉන්ද්‍රිය, 2007:113-114; හෙටිරිඳාරවිලි, 1963:151). ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ප්‍රාථමික ජන සමාජය සමග සබඳතා පවත්වන, ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ප්‍රාථමික ජන කණ්ඩායමක සමාජය හැසිරීම අධ්‍යයනයට සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය (Social Network Analysis) යොදාගත් පළමු අවස්ථාව මෙය බව පෙන්වාදිය හැකි ය. එමගින් සමාජ සම්බන්ධතා මානවට නිරුපණය කළ හැකි බැවිනි (Knoke, 2008; Serrat, 2017). එ බැවින් මෙවැනි ම සමාජය තුළ වැඩි

කතාබහකට ලක් තොවන නමුත් ලාංකික ජන සමාජයට ම අයත් සූළු ජන කණ්ඩායම් කෙරෙහි සමාජ අවධානය යොමු කිරීමටත්, තවදුරටත් අවධානය යොමු තො වූ මෙවැනි ජන කණ්ඩායම් කෙරෙහි පිරික්සුම් ඇස යොමු කිරීමටත් පාසල් සිසුන්, විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාරේන් හා ගවේපකින්ට මෙම අධ්‍යායනය මනා පිටිවහලක් වනු ඇත. මේ අපුරින් ඉහත දැක්වෙන පරිදි විවිධ අංශයන් ඔස්සේ මෙම අධ්‍යායනයේ වැදගත්තම සාධාරණීකරණය කළ හැකි අතර මෙමගින් දී ලංකාවේ අප්‍රිකානු ජනයාගේ (සිලෝන් කැලරුවරු) සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරුපය කෙබඳ ද? යන පර්යේෂණ ගැටලුව පිළිබඳ ව අධ්‍යායනය කෙරේ.

කාපිර ජනයා

මිනිසා පුදු ජ්වල විද්‍යාත්මක සත්වයෙකි. මානව පරිණාමය තුළ මෙම ජ්වල විද්‍යාත්මක විකාශනය පිළිබඳ ව මනාව කරුණු දක්වා ඇත. වෙන් වෙන් ව භදුනාගත හැකි පරම්පරානුගත ලක්ෂණ විද්‍යාමාන වන මනුෂ්‍ය කොට්ඨාසයක් මානව වර්ගයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය (පියසේන, 1966:91-95). මුළු මිනිස් සංහතිය ම මානව විද්‍යායුයන් විසින් විශේෂ අධ්‍යායනයට හාජනය කරන ලද අතර විද්‍යායුන්ගේ බහුතර මතය අනුව වර්ග තුනකට බෙදා දක්වන ලදී (නෙස්තර්හේ, 1981).

නීගෞයිඩ් (Negroid)

කෝකසායිඩ් (Caucasoid)

මොන්ගොලයිඩ් (Mongoloid)

මානව වර්ගීකරණය අනුව නීගෞයිඩ් වර්ගයන් අප්‍රිකානු මානව වර්ගීකරණය අනුව නීගෞ වර්ගයටත් කාපිර ජනයා අයත් වෙති. නීගෞයිඩ් වර්ගයේ ලක්ෂණ වනුයේ රැලි ගැසුණු හිසකේස්, කළ පැහැති වූ ඉතා කඳ පැහැති සම, ඉදිරියට තෙරා ඇති ඇස්, පැතලි නාසය, පුළුල් වූ නාස්පුවු බහුතරයක් ඇත්තේ සනැති තොල් ය. දිගැටි හිස, නිකට මද වශයෙන් වැඩි ඇත. උපු හනුව සහ යටි හනුව තෙරා ඇත (දිසානායක, 2004: 69-71).

කාපිර යන වචනයට ද විවිධ අර්ථකථන සාහිත්‍ය පිරික්සීමේ දී භදුනාගැනීමට හැකි වේ. *Encyclopadia Britannica* (1989) දක්වන ආකාරයට කාපිර යන්න Kaffir, Kafir ලෙස හෝ KAFIR ලෙස ලියා දැක්විය හැකි අතර, කාපිර යන්නෙන් අර්ථ නිරුපණය කරන්නේ (අරාබි) ඇදහිමක් නැති මිථ්‍යා දාෂ්ටික ගණයට අයත් දකුණු අප්‍රිකානු බන්ටු හාඡා කතා කරන මිනිසුන් වර්ගයක් ලෙස ය. දකුණු අප්‍රිකාවේ දී ඕනෑම කළ අප්‍රිකානුවෙකු හැඳින්වීම සඳහා මෙය සාමාන්‍යයෙන් අවමානාත්මක ආකාරයට යොදයි (රස්නායක, 2007:27).

කාපිර ජනයා මෙරටට පැමිණියේ අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ වහලුන් හැටියට ය (සේමසුන්දර, 2007:71). ආදි යටත්විජ්‍ය යුගයේ ආරම්භක සමය සලකුණු කළ ගැටුම් අතරතුර විවිධ ජාතීනු අප්‍රිකාවේ නැගෙනහිර වෙරලේ පිහිටි මොසුම්බිකය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ ජීවත් වූ කාපිර මිනිසුන් මිලට ගත්තේ. එය එක් මිනිස් කොටසක් විසින් තවත් මිනිස් කොටසක් පුදු වෙළඳ හාංචි වශයෙන් සලකනු ලැබේමේ යුගයක්

විය. මේ කාපිටි ජනයා සෞල්දායුවන් වශයෙන් ද, කදුවුරු සහයකයන් වශයෙන් ද උපයෝගී කර ගැනුණහ. කාපිටින් මොසැමිබික් රටට අමතර ව උගන්ඩා සහ මැඩිගස්කාර රටවලින් ද පැමිණි බව කියැවේ (එදිරිසිංහ, 2000: 119-121).

පෘතුගිසි යුගයේ දී මෙරට කාපිටි ජනයා 300ක් පමණ විය (පොන්නම්පෙරුම, 1967:29). පෘතුගිසි යුගයේ දී හමුදා සේවයට අමතර ව වහල් සේවයටත් ලස්කිරිස්කු හමුදා සේවය, හමුදා සංගිත ඒකකවල වාදනය, පරළි පුහු නිවෙස්වල මෙහෙකාරකම, මසුන් ඇල්ලීම, ගහ සේවය (කාපිටි ස්ත්‍රීන්), බලකොටුවල සේවය සහ වෙනත් කුලී වැඩ සඳහා ද කාපිටි ජනයා යොදවන ලදී (රස්නායක, 2007:36). පී.එස්. පිරිස් විසින් රචිත *Ceylon and the Protaguse* ගුන්ථයේ සඳහන් පරිදි පෘතුගිසින්ගෙන් ලන්දේසින් ලංකාව 1976 දී අල්ලා ගනු ලැබූ අතර එහි දී පෘතුගිසින් යටතේ සිටි කාපිටි සහ කැනරිස්වරුන් ලන්දේසින් යටතට පත්කරන ලදී (රස්නායක, 2007:39). එම යුගයේ දී 4000ක් පමණ කාපිටි ජාතිකයන් ශ්‍රී ලංකාවේ වාසය කර තිබේ (ගන්කන්ද, 2007:116). පෘතුගිසි හා ලන්දේසි යුගයන්හි දී මෙන් ම ඉන්පසු ශ්‍රී ලංකාවේ යටත් විෂ්තයක් ලෙස පාලනය කළ ඉංග්‍රීසින් ද සම්බන්ධ ව කාපිටි ජනයා පිළිබඳ ව අන්තේ එවැනි ම තොරතුරු විය. කාපිටි ජනයා ලස්කිරිස්කු හටයන් ලෙස සේවය, හමුදා තුරුයවාදන සේවය, ඉංග්‍රීසින් තැනින් තැන ඉදිකළ යුද බලකොටු රකවල් කිරීම ආදිය මෙන් ම කොළඹ - නුවර පාර කැපීමේ කමිකරුවන් ලෙස ද කටයුතු කළහ (අල්විස්, 2004:14). 1807 දී ඉංග්‍රීසි හමුදාවේ කාපිටි සේනාංකයේ 700ක පිරිසක් සිටි බව කියැවේ (එදිරිසිංහ, 2000:152).

පෘතුගිසි බසින් කාපිටි යන්න හැඳින්වීමට Cafre යනුවෙන් හාවිතා කරයි. ලන්දේසි බසින් එය Kaffer ය. ඉංග්‍රීසි බසින් මෙය Kaffir වීම නිසා මෙරට ස්ථීර පදිංචිකරුවන් වූ කාපිටි ජනතාවට සිලෝන් කැළර යන නම ලැබේ ඇත (ආරියරත්න, 1985:141). වර්ෂ 1845 දී ලිත්තානායන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ වහල් සේවය තහනම් කළහ (ගන්කන්ද, 2007:112). මේ නිසා මෙරට සිටි කාපිටි ජනයා ආපසු තම මව රටවල් බලා ගිය අතර එහි දී ඉතුරු වූ කාපිටි ජනයා ඉංග්‍රීසි ආරක්ෂක බලකොටු අවට පදිංචි විය. මවුන් ප්‍රත්තලම, මධ්‍යාප්‍රවාහ, කොළඹ, ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශවල තැවතුණු අතර මුහුදුබඩ පළාත්වල පදිංචි වූ පිරිස දේවර කරමාන්තයට නැඹුරු වූ බව පෙනී යයි (රස්නායක, 2007:112-113).

සමාජ ජාල පිළිබඳ හැඳින්වීමක්

ලේකය තුළ මානව වර්ගය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමේ දී වැදගත් අංශයක් ලෙස මවුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා පිළිබඳ අධ්‍යයනය පෙන්වාදිය හැකි ය. මිනිසුන් ලෙස මවුන් ජ්‍යවත්වන සමාජය තුළ මෙන් ම බාහිර සමාජය සමඟ ද මවුන් නිතර අන්තර සම්බන්ධතා පවත්වයි. මෙම සබඳතා අධ්‍යයනයට යොදාගත හැකි හොඳ ම ක්‍රමවේදය වනුයේ සමාජ ජාල විශ්ලේෂණයයි. එනම්, මානව සමාජය තුළ 'රටාගත සම්බන්ධතා' ග්‍රහණය කරගැනීමේ මෙවලම වන්නේ සමාජ ජාල විශ්ලේෂණයයි (Social Network Analysis) (Knocke & Yang, 2008).

සමාජ ජාලයක මූලික අදහස ඉතා සරල ය. සමාජ ජාලයක් යනු, එකිනෙකා සමග සබඳතා (දාර හෝ බැඳීම) ඇති සාමාජිකයින් (පුද්ගලයන්) සමුහයකි. ජාලවලට සාමාජිකයින් කිහිප දෙනකු හෝ වැඩි ගණනක් සිටිය හැකි අතර ඔවුන් පුගල අතර සබඳතා එකක් හෝ කිහිපයක් තිබිය හැකි ය (Hanneman & Riddle, 2005:84).

සමාජ ජාලයක ඉතා වැදගත් සංකල්ප දෙකක් හඳුනාගත හැකි ය.

- සාමාජිකයින් (පුද්ගලයන්/Nodes/Actors)
- දාර (සබඳතා /Ties)

සමාජ ජාලයක් ගොඩනැගීමේ දී මෙම සංකල්ප ද්විත්වය ඉතා වැදගත් වේ. මෙහි දී සාමාජිකයින් (Nodes) යනු සමාජ ජාල යටත් පුද්ගලයන් ය. ඔවුන් කියා කරන නැතහොත් පවත්වන සබඳතා දාර (Ties) මගින් පෙන්නුම් කරයි (Hanneman & Riddle, 2005:51). ජාල විශ්ලේෂණයේ දී අවධානය යොමු කරන්නේ සාමාජිකයින් අතර සබඳතා පිළිබඳ ව මිස තනි පුද්ගලයන් හෝ ඔවුන්ගේ ගුණාග පිළිබඳ ව නොවේ. එබැවින් සාමාජිකයන් හා දාර යන අංශ දෙක ම සමාජ ජාල අධ්‍යයනයේ දී ඉතා වැදගත් සංකල්ප දෙකකි.

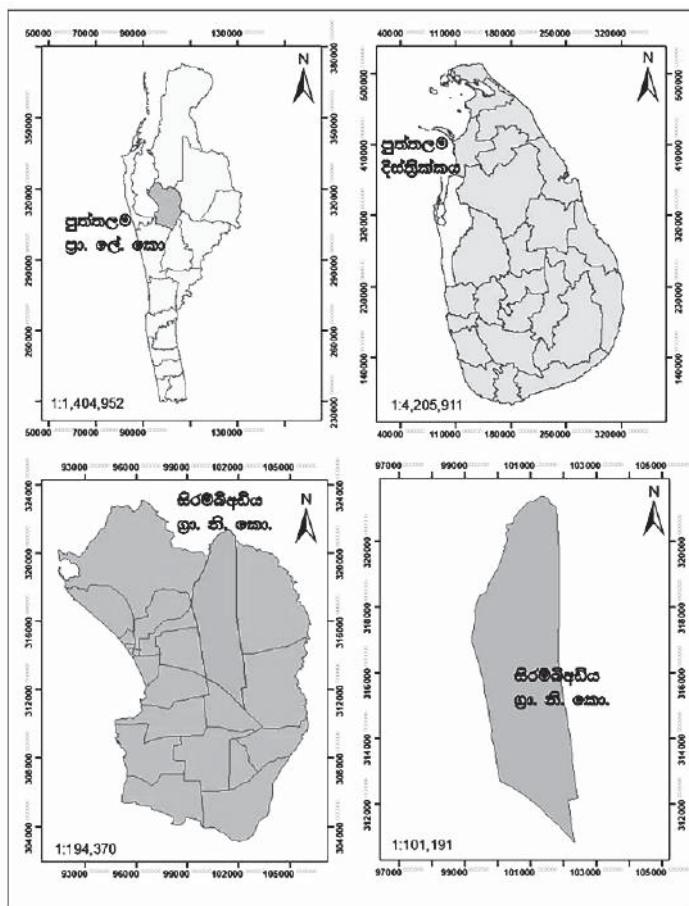
ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රීකානු ජනයා අනෙකුත් ජනවර්ගයන් හා පවත්වන අන්තර සම්බන්ධතාවයන් හි ස්වරුපයන් කුමත ආකාර ද? සහ ඔවුන් පුද්ගලයේ සේවා නිලධාරීන් සමග පවත්වන සම්බන්ධතාවයන් කෙබඳ ද? යන පර්යේෂණ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම මෙම අධ්‍යයනය මගින් සිදුකර ඇත. ඒ අනුව අධ්‍යයනයේ මූලික අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ අප්‍රීකානු ජනයාගේ (සිලෝන් කැළර්ටරුන්ගේ) සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරුපය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමයි.

අධ්‍යයන පුද්ගලය

නිරපේක්ෂ පිහිටීම : සිරම්බිජිවිය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය වසම උතුරු අක්ෂාංශ අංක 8° 0' - 8° 5' (8° 0' 5.97N - 8° 5' 43.79N) හා නැගෙනහිර දේශාංග 79° 51' - 79° 53' (79° 51' 49.57E - 79° 53' 1.69E) අතර පිහිටා ඇත. වර්ග කිලෝමීටර් 19.7ක භුමි පුද්ගලයක් මෙම ග්‍රාම නිලධාරී වසමට අයත් වේ.

සාපේක්ෂ පිහිටීම : ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ පළාතේ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ පුත්තලම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත්වන ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයක් ලෙස 615/D සිරම්බිජිවිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම පෙන්වාදිය හැකි ය. පුත්තලම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම කෙට හා වනාත්වීල්ලුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම 2කට මායිම් ව සිරම්බිජිවිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම පිහිටා ඇත (සිතියම් අංක 1).

එවා නම්, උතුරින් - මයිලන්කුලම ද, වයඹ දිගින් - වට්ටකන්චල් යන වනාත්වීල්ලුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම ද, වයඹ දිගින් - මනල්තිව ද, බටහිරින් - පුත්තලම නැගෙනහිර සහ සෙනකුඩිරිප්පුව ද, දකුණින් - තම්මැන්නාගම ද, නැගෙනහිරින් - සෙල්කකන්චල් සහ නෙළම්වැව යන පුත්තලම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම ද පෙන්වාදිය හැකි ය.

සිතියම් අංක 1 : අධ්‍යයන පුදේශයේ සිතියම් මූලාශ්‍රය: සමික්ෂකයන් විසින් සකස් කරන ලදී, 2020.

අධ්‍යයනය සිදු කිරීමේදී අපේක්ෂිත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රට අදාළ ව ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික යන දත්ත මූලාශ්‍ර ආකාර ද්විත්වය ම යොදා ගෙන ඇත. පුත්තලම කැළර ප්‍රජාව වැඩි වශයෙන් වාසය කරන සිරුම්බඩිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ ජ්‍යවත්වන පවුල් සියලුල ම සඳහා ප්‍රශ්නාවලිය හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය සිදු කරන ලදී. එනම් සංගහනය ම නියදිය ලෙස සලකන ලදී. මෙහි දී පවුල් 23ක් දත්ත එක්ස්ස් කිරීම සඳහා තොරාගෙන්නා ලදී. පර්යේෂණයේදී දත්ත එක්ස්ස් කිරීමේ කාලසීමාවේ දී රට තුළ පැවති කොට්ඨඩි - 19 වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් එම නිවෙස්වලට ගොස් ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා හා සම්මුඛ සාකච්ඡා පිළිතුරු ලබාගත තොහැකි වූ බැවින් ඒ එක් එක් නිවෙස්වල දුරකතන අංක මූල්‍යන්ගේ ප්‍රජාවේ ප්‍රධානී මගින් ලබාගත් අතර, දුරකතන සංවාද හරහා අවශ්‍ය දත්ත හා තොරතුරු ලබාගැනීමට හැකි විය. මෙම ක්‍රමවේද ප්‍රාථමික දත්ත රස්කරණ ලබන ක්‍රම අතර ප්‍රවලිත ය (ගුණතිලක, 2016: 24-26). පර්යේෂණ ආචාර ධර්මවලට අනුකූලව, විශේෂයෙන් ප්‍රාථමික දත්ත හා තොරතුරු රස්කිරීමට පෙර ඒ සඳහා ඉදිරිපත් වූ

සියලු දෙනාගේ අනුමැතිය (Consent) ලබා ගන්නා ලදී. මූලික වගයෙන් කැළර් ජනතාවගේ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පොත්පත්, සගරා, වෙබ් අධිවි, ලිපි ආදි ද්වීතීයික දත්ත මූලාගු යොදාගන්නා ලදී. මිට අමතර ව ඔවුන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් ගාම නිලධාරී වාර්තා ද මෙම අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත මූලාගුයක් ලෙස යොදාගෙන ඇත.

කැළර්වරුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ප්‍රධාන වගයෙන් දත්ත විශ්ලේෂණය සමාජ ජාල විශ්ලේෂණ ක්‍රමවේදය මගින් UCINET (NETDRAW; Ucinet 6 for Windows) මඟ්‍යකාංගය හාවිතයෙන් කර ඇත. මේ යටතේ නිර්මාණය කරන ලද න්‍යාස, වගු හා ජාල සටහන් හාවිතයෙන් ඔවුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරුපයන් හා හැඩතල පිළිබඳ ව හඳුනාගත හැකි විය. එමෙන් ම සමස්ත කැළර් ප්‍රජාව තම ප්‍රජාව තුළ මෙන් ම බාහිර සමාජය සමග සම්බන්ධතා පවත්වන ආකාරය ප්‍රමාණාත්මක ව නිරුපණය කිරීමට මෙහි දී උත්සාහ ගෙන ඇත.

ප්‍රධාන විශ්ලේෂණ ක්‍රම කිහිපයක් යටතේ එම තොරතුරු විශ්ලේෂණය කර ඇත (Karunarathne and Lee, 2020).

- i. ජාල සනත්වය (Network Degree Density)
- ii. ජාල සම්පතාව (Network Closeness)
- iii. ජාල සාමාන්‍යය (Network Average Degree)
- iv. ජාල කේන්ද්‍රියතාව (Network Degree Centerlity)
- v. ජාල අන්තර්සම්බන්ධතාව (Network Betweeness)

මූලික වගයෙන් ම ප්‍රශ්නාවලිය ඇසුරින් එක්ස්ස් කරගන්නා ලද දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණයට සූදුසු ලෙස සකස් කරගත යුතු වේ. ඒ සඳහා UCINET මඟ්‍යකාංගය හරහා රස්කරගත් දත්ත පරිවර්තන ක්‍රියාවලියකට ලක්කර විශ්ලේෂණය සඳහා සූදුසු ලෙස සකස් කරගත යුතු ය. Network Degree Density (ජාල සනත්වය) යනු සමාජ ජාල විශ්ලේෂණයේ දී වැඳගත් විශ්ලේෂණ ක්‍රමයකි. මේ මගින් ජනතාවගේ පවතින සම්බන්ධතාවල ගක්තිමත්හාවය හඳුනාගැනීමට හැකි වේ (Mac Ginty, 2010). කිසියම් පුද්ගලයෙකුට ඇති සාමාන්‍ය සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය Network Average Degree (ජාල සාමාන්‍යය) මගින් අධ්‍යාපනය කර ඇති අතර පුද්ගලයන් අතර Network Degree Centerlity (ජාල කේන්ද්‍රියතාවය) මිනුම් ක්‍රමය මගින් සම්බන්ධතා පැවැත්වීමේ දී වැඩි ම සම්බන්ධතා ප්‍රමාණයකට සම්බන්ධ වන පුද්ගලයා හෝ පුද්ගලයන් පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කරයි (Hanneman & Riddle, 2005: 29; Karunarathne and Lee, 2020).

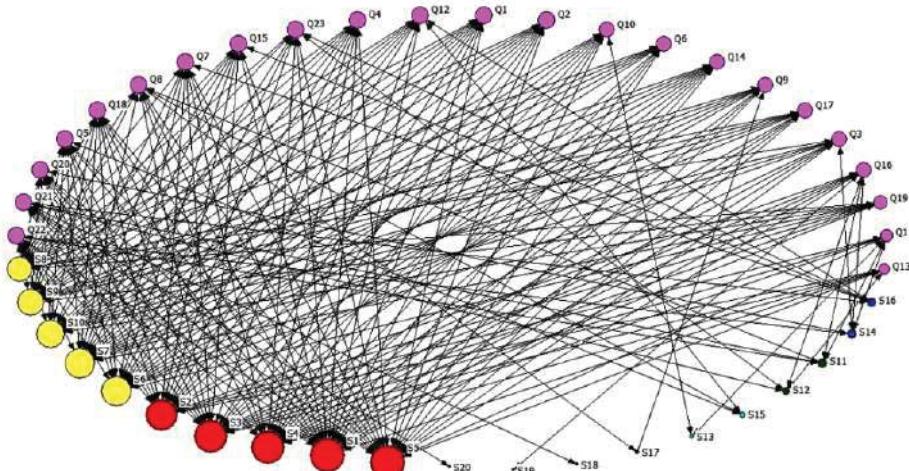
මේ අසුරින් ප්‍රධාන වගයෙන් සමාජ ජාල විශ්ලේෂණ ක්‍රම කිහිපයක් හාවිත කරමින් සමාජීය වගයෙන් ඔවුන් සිය සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යන ආකාරය පිළිබඳව මනාව අධ්‍යයනය කර ඇත.

ආනුහවික ප්‍රතිඵල (Empirical Results)

සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාවගේ සමාජ සම්බන්ධතාවල ස්වරුපයන් පිළිබඳ මෙම කොටස තුළ සාකච්ඡාවට බඳුන්කොට ඇත. සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාව සමග සබඳතා පවත්වන සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් යන ශ්‍රී ලාංකික ජන වර්ග හා සේවා නිලධාරීන්ගේ සම්බන්ධතාවන්හි ස්වරුපය පිළිබඳ ව මෙහි දී අවධානය යොමුකර ඇත. ඒ සඳහා රස්කරන ලද ප්‍රාථමික දත්ත සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය ඇසුරින් මිනුමිකර ඇති අතර ජාල සනත්වය, සනත්ව කේන්ද්‍රියතාව, ජාල සම්පතා දරුණකය, ජාල අන්තර්කේන්ද්‍රියතාව, ජාල සම්බන්ධතාව යන දරුණකවල අගයයන් විශ්ලේෂණය කරන ලදී.

සිංහල ජාතීන් සමග පවතින සම්බන්ධතාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජන වර්ගයන් අතර තවත් සූළු ජන කණ්ඩායමක් වන සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාව අද වනවිට ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජය තුළ හොඳින් සමාජානුයෝගනය වී සිටින ජන කණ්ඩායමක් වේ. ඔවුන්ගේ ජාල සම්බන්ධතාව ජාල සනත්වය අනුව ජාලගත කිරීමේ දී වැඩි සබඳතා පවත්වන්නේ තම අසල්වැසියන් හා දේවස්ථානය සම්බන්ධ පුද්ගලයන් සමග වන බව ජාල ප්‍රස්තාර අංක 1 අධ්‍යයනයේ දී කැපිපෙනෙන ලෙස හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණයකි.

ජාල ප්‍රස්තාර (Network Graph) අංක 1 : කැළර් ජනයා සිංහල ජාතීන් සමග පවත්වන සබඳතාවල ස්වරුපය

සටහන්: මෙහි රතු වර්ණයෙන් අසල්වාසින් ද, කහ වර්ණයෙන් පල්ලියේ හිතවතුන් ද, නිල් වර්ණයෙන් පවුලේ ඇඟින් ද, කොළ වර්ණයෙන් හිතවතුන් ද, දුමුරු වර්ණයෙන් ලැගම මිතුරන් ද, රෝස වර්ණයෙන් කැළර් ගහ ඒකකයන් ද නිරුමිත ය. වෘත්තවල (Nodes) විශාලත්වය ජාල සනත්වය අනුව තීරණය වී ඇත.

මූලාශ්‍රය: සේවා අධ්‍යයන දත්ත හාවිතයෙන් සම්ක්ෂකයන් විසින් නිර්මාණය කරන ලදී, 2021.

ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 1ආ අනුව අසල්වැසියන් සමග ඉතා ඩොදු අන්තර් සම්බන්ධතාවක් පවත්වන ජන කොටසක් ලෙස සිලෝන් කැළර් ජනයා හඳුනාගත හැකි ය. එම ජාලය තුළ අනෙක් වැඩි ම සබඳතා පවත්වන පිරිස වන්නේ කහ වර්ණයෙන් නිරුපිත පල්ලිය ආශ්‍රිත ව ඇසුරු කරන තිතවතුන් ය. දැඩි කිතුනු භක්තිකයන් වන සිලෝන් කැළර්වරුන් දේවස්ථානය තුළ ඉතා ක්‍රියාකාරී පිරිසක් චේ. එබැවින් දේවස්ථානය තුළ පුද්ගලයන් සමග ද ඉතා ඩොදු අන්තර් සම්බන්ධතාව පවත්වන බව හඳුනාගත හැකි ය.

වග අංක 1: සිංහල - කැළර් සම්බන්ධතා ජාලයේ ජාල ලක්ෂණ/මිණුම							
	ජාල සනන්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතාව		ජාල සනන්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතාව
Q1	0.238	0.500	0.008	S1	0.500	0.646	0.089
Q2	0.238	0.500	0.008	S2	0.452	0.609	0.080
Q3	0.214	0.488	0.014	S3	0.476	0.627	0.085
Q4	0.238	0.500	0.008	S4	0.476	0.627	0.089
Q5	0.238	0.500	0.022	S5	0.500	0.646	0.094
Q6	0.214	0.488	0.007	S6	0.429	0.545	0.037
Q7	0.238	0.500	0.015	S7	0.429	0.545	0.041
Q8	0.238	0.500	0.050	S8	0.357	0.494	0.025
Q9	0.214	0.488	0.028	S9	0.381	0.506	0.030
Q10	0.214	0.488	0.033	S10	0.405	0.519	0.032
Q11	0.167	0.467	0.027	S11	0.119	0.433	0.010
Q12	0.238	0.500	0.027	S12	0.095	0.393	0.004
Q13	0.143	0.457	0.008	S13	0.048	0.347	0.000
Q14	0.214	0.488	0.006	S14	0.119	0.393	0.005
Q15	0.238	0.500	0.015	S15	0.071	0.372	0.001
Q16	0.214	0.488	0.070	S16	0.119	0.400	0.006
Q17	0.214	0.488	0.007	S17	0.048	0.359	0.000
Q18	0.238	0.500	0.008	S18	0.024	0.336	0.000
Q19	0.190	0.477	0.005	S19	0.024	0.331	0.000
Q20	0.238	0.500	0.017	S20	0.024	0.336	0.000
Q21	0.238	0.500	0.116				
Q22	0.238	0.500	0.025				
Q23	0.238	0.500	0.029				

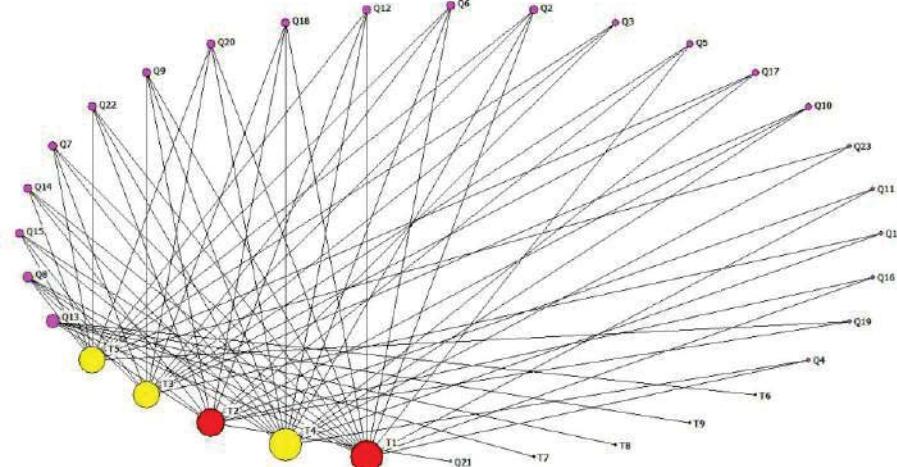
සටහන්: මෙහි Q යන්නෙන් කැළර් ගහ කුටුම්හ ද, S යන්නෙන් සිංහල ජාතීන් ද නිරුපණය කරයි.

මූලාශ්‍රය : කොළඹ අධ්‍යාපන දත්ත, 2020.

සිංහල ජාතිකයන් සමග මුළුන්ගේ සම්බන්ධතා පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී ඉතා ඉහළ ජාල සනත්වයක් සිංහල හා කැළර් ප්‍රජාව අතර පෙන්වුම් කරයි. එය 0.236ක් ලෙස වගු අංක 1 හි තුළුනාගත හැකි ය.

මිට අමතර ව සිංහල පවුල් හා විවාහයෙන් සම්බන්ධ වූ සිය පවුලේ යාතින් සමග ද මිතුරන් බවට පත් වූ සිංහල ජාතින් සමග ද වෙනත් හිතවතුන් සමග ද කැළර්වරුන් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වන බව මේ මගින් පැහැදිලි වේ. අනෙකුත් සම්බන්ධතාවලට වඩා අසල්වාසීන් හා පල්ලියේ හිතවතුන් සමග ඇතිකරගත් සබඳතාවල ජාල සනත්ව අගය ඉතා ඉහළ අගයක් ගන්නා බව පැහැදිලි වේ. එනම්, අසල්වාසීන් සියල්ලන්ගේ ම සනත්ව අගයන් 0.452 - 0.5 අතර අගය පරාසයක් තුළ වෙනස්වන අතර පල්ලියේ හිතවතුන්ගේ සනත්ව අගය 0.357 - 0.429 ත් අතර විවෘතය වේ. අනෙක් සියලු ම පුද්ගලයන්ගේ සබඳතා පැවැත්වීමේ ප්‍රමාණය 0.119 ට අඩු අගයක් ගනී. මෙම සමාජ ජාලය තුළ සම්පතා ද්රේශකය හා අන්තර් සම්බන්ධතා ද්රේශකය ද අසල්වාසීන්ගේ හා පල්ලියේ හිතවතුන්ගේ ඉතා ඉහළ අගයක් පෙන්වුම් කරයි. මෙම ජාල ප්‍රස්ථාර හා ජාල මිනුම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගත් ත්‍යාසය උපග්‍රහන්ට 2 හි දක්වා ඇතේ.

දෙමළ ජාතින් සමග පවතින සම්බන්ධතාව

ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 2 : කැළර් ජනයා දෙමළ ජාතින් සමග පවත්වන සබඳතාවල ස්වරුප

සටහන්: මෙහි රතු වර්ණයෙන් අසල්වාසීන් ද, කහ වර්ණයෙන් පල්ලියේ හිතවතුන් ද, නිල් වර්ණයෙන් පවුලේ යාතින් ද, රෝස වර්ණයෙන් කැළර් ගාහ ඒකකයන් ද නිරුපිත ය. වංත්තවල (Nodes) විශාලත්වය ජාල සනත්වය අනුව තීරණය වී ඇතේ.

මූලාගුරුය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත, 2020. **මූලාගුරුය:** කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත හාවිතයෙන් සම්ක්ෂකයන් විසින් නිර්මාණය කරන ලදී, 2021.

දෙමුලු ජාතීන් හා කැළර් ජාතීන් අතර පවතින සම්බන්ධතාව සනත්වය අනුව ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 2 මගින් නිරුපණය කර ඇත. මෙහි දී ද වැඩි ම සබඳතා පවත්වන්නේ අසල්වාසින් හා පල්ලියේ හිතවතුන් සමග ය. සිංහල ජාතීන් මෙන් විශාල අසල්වාසින් පිරිසක් නො සිටිය ද ගමේ දෙමුලු පවුල් කිහිපයක් ජ්වත්වන අතර ඔවුන් සමග ද සූහදත්වයෙන් කටයුතු කරන බව හඳුනාගත හැකි ය.

වගු අංක 2: දෙමුලු - කැළර් සම්බන්ධතා ජාලයේ ජාල ලක්ෂණ							
	ජාල සනත්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතාව		ජාල සනත්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතාව
Q1	0.065	0.365	0.001	T1	0.516	0.585	0.290
Q2	0.129	0.477	0.011	T2	0.452	0.544	0.264
Q3	0.097	0.463	0.010	T3	0.419	0.463	0.099
Q4	0.065	0.425	0.003	T4	0.516	0.508	0.167
Q5	0.097	0.463	0.009	T5	0.419	0.463	0.106
Q6	0.129	0.477	0.011	T6	0.032	0.326	0.000
Q7	0.129	0.477	0.011	T7	0.032	0.326	0.000
Q8	0.161	0.508	0.026	T8	0.032	0.326	0.000
Q9	0.129	0.492	0.017	T9	0.032	0.326	0.000
Q10	0.097	0.477	0.010				
Q11	0.065	0.425	0.002				
Q12	0.129	0.492	0.017				
Q13	0.194	0.477	0.247				
Q14	0.129	0.492	0.017				
Q15	0.129	0.477	0.011				
Q16	0.065	0.425	0.002				
Q17	0.097	0.383	0.003				
Q18	0.129	0.492	0.017				
Q19	0.065	0.437	0.004				
Q20	0.129	0.477	0.011				
Q21	0.032	0.356	0.000				
Q22	0.129	0.492	0.017				
Q23	0.065	0.365	0.001				

සටහන්: මෙහි Q යන්නෙන් කැළර් ගෘහ කුටුම්භ ද, T යන්නෙන් දෙමුලු ජාතීන් ද නිරුපණය කරයි.

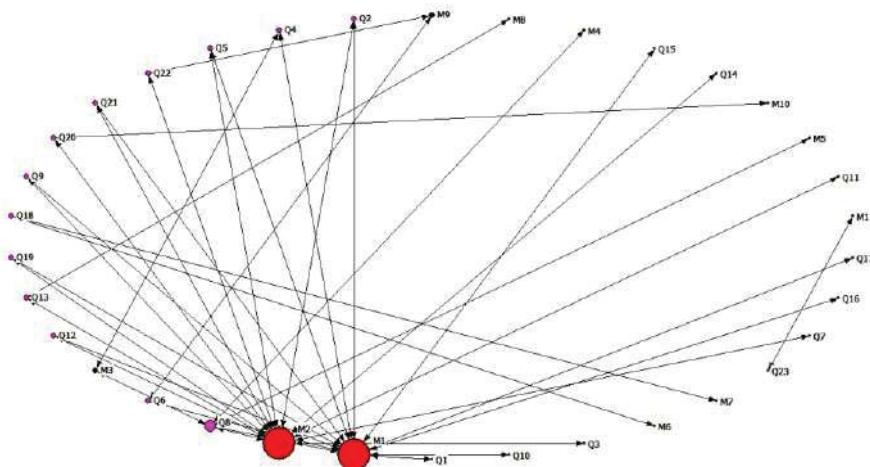
මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත, 2020.

අසල්වාසින්ගේ ජාල සනත්ව අගය T1 හි 0.516 හා T2 හි 0.452කි. අනිකුත් සබඳතා පවත්වන පුද්ගලයන්ට සාපේක්ෂ ව මෙය ඉතා ඉහළ අගයකි. T3,T4,T5

යන පල්ලියේ හිතවතුන්ගේ ද ඉහළ ජාල සනත්වයක් පෙන්නුම් කරයි. දෙමළ ජාතීන් සමග පවත්වන සම්බන්ධතාවයේ කැපීපෙනෙන ලක්ෂණයක් වන්නේ අනෙකුත් කැළර් කුටුම්බවලට වඩා වැඩි සබඳතා ප්‍රමාණයක් Q13 පවුල් ඒකකය තුළ හඳුනාගත හැකි ය. එයට හේතුව වන්නේ ඇය මත්තාරම් ප්‍රදේශයේ දීමිල් ප්‍රදේශලයක් විවාහ කරගත් අයෙක් වීමත්, එනිසා ම ඇය සිය සැමියාගේ ඇළුතීන් සමග සබඳතා පැවැත්වීමත් ය. අනෙකුත් කැළර් කුටුම්බවලට සාපේක්ෂ ව 0.247 ක ඉහළ ජාල අන්තර් සම්බන්ධතා අයෙක් ද මෙම කුටුම්බය තුළ හඳුනාගත හැකි ය (වගු අංක 2). මෙම ජාල ප්‍රස්ථාර හා ජාල මිණුම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගත් න්‍යාසය උපග්‍රහන්ට 3 හි දක්වා ඇතේ.

මුස්ලිම් ජාතීන් සමග පවතින සම්බන්ධතාව

මුස්ලිම් ජාතීන් සමග කැළර් ජනයාගේ සම්බන්ධතා පැවැත්වීම පිළිබඳ අවධානය යොමුකිරීමේ ද හඳුනාගත හැකි තත්ත්වය වන්නේ අසල්වාසීන් සමග වැඩි සම්බන්ධතාවයක් පවත්වන බවයි (ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 3). සම්ක්ෂිත දත්ත අනුව බොහෝ ප්‍රදේශලයන් අතර සම්බන්ධතා පවත්වන බවක් මෙහි දී දැකිය නොහැකි ය. විශේෂයෙන් බොහෝ කුටුම්භ එක් මුස්ලිම් ප්‍රදේශලයකු හෝ ප්‍රදේශලයන් දෙදෙනෙක සමග පමණක් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වන බව හඳුනාගත හැකි තත්ත්වයකි.

වග අංක 3: මුස්ලිම් - කැළර් සම්බන්ධතා ජාලයේ ජාල ලක්ෂණ/මිණුම්							
	ජාල සනාත්වය	ජාල සම්පතා	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතා		ජාල සනාත්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර් සම්බන්ධතා
Q1	0.030	0.300	0.000	M1	0.424	0.398	0.354
Q2	0.061	0.367	0.021	M2	0.424	0.418	0.427
Q3	0.030	0.311	0.000	M3	0.061	0.303	0.005
Q4	0.061	0.306	0.011	M4	0.030	0.297	0.000
Q5	0.061	0.367	0.021	M5	0.030	0.297	0.000
Q6	0.061	0.311	0.025	M6	0.030	0.175	0.000
Q7	0.030	0.311	0.000	M7	0.030	0.175	0.000
Q8	0.152	0.393	0.158	M8	0.030	0.252	0.000
Q9	0.061	0.367	0.021	M9	0.061	0.292	0.006
Q10	0.030	0.300	0.000	M10	0.030	0.252	0.000
Q11	0.030	0.311	0.000	M11	0.030	0.171	0.000
Q12	0.061	0.367	0.021				
Q13	0.061	0.317	0.051				
Q14	0.030	0.311	0.000				
Q15	0.030	0.300	0.000				
Q16	0.030	0.300	0.000				
Q17	0.030	0.300	0.000				
Q18	0.061	0.176	0.002				
Q19	0.061	0.367	0.021				
Q20	0.061	0.317	0.051				
Q21	0.061	0.367	0.021				
Q22	0.061	0.324	0.028				
Q23	0.030	0.171	0.000				

මූලාශ්‍රය : සේව්‍ය අධ්‍යාපන දත්ත, 2020.

සටහන්: මෙහි Q යන්නෙන් කැළර් ගාහ කුටුම්භ ද, M යන්නෙන් මුස්ලිම් ජාතීන් ද නිරුපණය කරයි.

කැළර් පවුල් අතර තරමක් වැඩි අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වන එක් පවුලක් භදුනාගත හැකි අතර Q8 ලෙස දක්වා ඇති එම පවුලේ අන්තර්සම්බන්ධතා දරුණකය 0.158ක් ලෙස ඉහළ අගයක් භදුනාගත හැකි ය. මුස්ලිම් ජනයා අතර සම්පතා දරුණකය ඉහළ අගයක් ගන්නේ M2 ලෙස දැක්වෙන අසල්වැසියා වන අතර එය 0.418 කි. M1 යන අසල්වැසියා 0.398ක ජාල සම්පතා අගයක් පෙන්වුම් කරයි. එම අසල්වැසියන් දෙදෙනාගේ ම ජාල සනාත්ව අගය 0.424ක් වේ. සමස්ත ජාලය තුළ ම කැපීපෙනෙන ඉහළ ජාල සනාත්ව අගයක් මෙන් ම ජාල අන්තර් සම්බන්ධතා අගයක් ද M1 සහ M2 යන පුද්ගලයන් පෙන්වුම් කරයි. රේට අමතර ව හිතවතුන් හා මිතුරන්

ලෙස ද පිරිසක් හඳුනාගත හැකි ය. කෙසේ නමුත් බොහෝ කැළර් කුටුම්හ මෙම ජාලය තුළ එතරම් ක්‍රියාකාරී නොවන බව හඳුනාගත හැකි විශේෂ ලක්ෂණයකි (ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 3) මෙම ජාල ප්‍රස්ථාර හා ජාල මිනුම් නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදාගත් න්‍යාසය උපග්‍රහන්පි 4 හි දක්වා ඇතේ.

වගු අංක 4: සිංහල, දෙමළ, මුස්ලිම් ජාතීන්ට අදාළ සම්බන්ධතා ජාලවල සංක්ෂීප්ත ජාල ලක්ෂණ/මිනුම්			
	සිංහල	දෙමළ	මුස්ලිම්
ජාල සනත්ව සාමාන්‍ය අගය	9.907	4.750	2.265
ජාල සනත්ව අගය	0.236	0.153	0.069
ජාල කේන්ද්‍රීයතා දුරකාශය	0.276	0.387	0.377
ජාල සනත්ව දුර දුරකාශය*	2.138	2.296	2.588

මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත, 2020.

සටහන්: * මෙම අගය සාපේක්ෂව ඉහළ යන් ම සම්බන්ධතාවන්හි දුරස්ථාවය ඉහළ වේ.

ජාතීන් සමග පවතින සමාජ සම්බන්ධතාවල සමස්ත සන්දර්භය

කැළර් ප්‍රජාව මෙලෙස අනෙක් ජාතීන් සමග පවත්වන සම්බන්ධතාව සංසන්ද්‍යාත්මක ව අධ්‍යයනය කිරීමේදී හඳුනාගත හැකි විශේෂ ලක්ෂණය වන්නේ ඉහළ ජාල සනත්වයක් හිමිකරගෙන ඇත්තේ සිංහල ජාතීන් වීමයි. එය 0.236ක් ලෙස වගු අංක 4 හි පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි ය. කැළර් ප්‍රජාව ජනාවාසගත වී ඇති ප්‍රදේශයේ වැඩි පිරිසක් සිංහල ජාතීන් වීම මෙයට හේතුව වී ඇතැයි නිගමනය කළ හැකි ය.

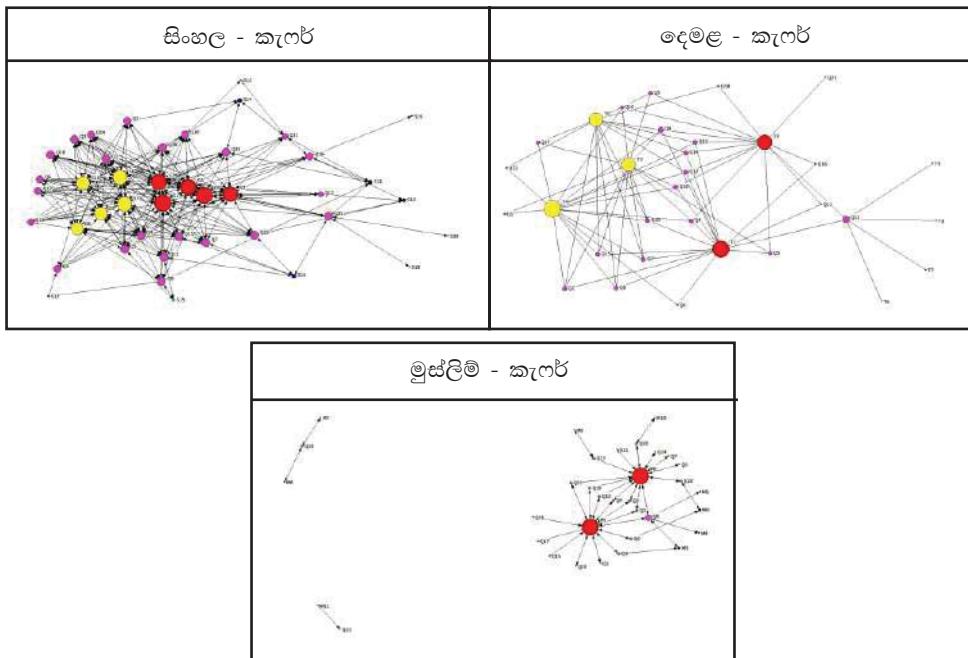
උක්ත වගු අංක 4 ට අනුව සනත්ව කේන්ද්‍රීයතා අගය සලකා බැලීමේදී 0.387ක ඉහළ ම අගයක් ගනු ලබන්නේ දෙමළ ජාතිකයන් විසිනි. කැළර් ජාතිකයින් සියලු ම දෙනා සම්බන්ධතා පවත්වන්නේ සීමාසහිත දෙමළ ජාතික පිරිසක් සමග වීම මෙයට හේතුවයි. අනෙකුත් ජාතීන් මෙන් සබඳතා පවත්වන එක් එක් පවුලට වෙනස් වූ පුද්ගලයන් රාජියක් දීම්ල ජාතීන් අතර නොමැති වන අතර කැළර් ජාතීන් බොහෝ දෙනා සබඳතා පවත්වන්නේ අසල්වැසි දෙමළ පුද්ගලයන් කිහිපදෙනා හා පල්ලියේ දෙමළ හිතවතුන් කිහිපදෙනෙකු සමග පමණි. මෙම තත්ත්වයෙන් පරිබාහිර සබඳතා පවත්වන කැළර් ජාතික එක් කුටුම්බයක් පමණක් හඳුනාගත හැකි අතර ඒ යාති සම්බන්ධතා පවත්වන මන්නාරම් ප්‍රදේශයෙන් විවාහයක් කරගත් කාන්තාවයි. අනෙකුත් සියලු කැළර් කුටුම්බ අඩු වැඩි වශයෙන් අසල්වාසින් හා පල්ලියේ හිතවතුන් කිහිපදෙනෙකු සමග පමණක් සබඳතා පවත්වයි.

සිංහල ජාතීන් සබඳතා පවත්වන පුද්ගලයන් පරාසය ඉතා වැඩි බැවින් මෙම ජාල කේන්ද්‍රීයතා අගය 0.276ක් ලෙස අනෙකුත් ජන කොටස්වලට වඩා අඩු අගයක් වාර්තා කරයි. අසල්වාසින් හා පල්ලියේ හිතවතුන්ට අමතරව සිංහල පවුල් හා විවාහ

වූ පිරිස් සිය පැවුලේ ඇඟින් සමග ද, ඇතැම් පිරිස් තම පාසල් සමයේ මිතුරන් සමග ද, තවත් පිරිස් රැකියා ස්ථාන ආණිත මිතුරන් හා හිතවතුන් සමග ද, ආදී ලෙස පුළුල් පරාසයක සබඳතා ගොඩනගාගෙන ඇත. ඒ නිසා ඔවුන්ගේ සබඳතා විශාල පරාසයක බෙදී යාම හේතුවෙන් මෙම අගය අඩුවීමක් හඳුනාගත හැකි ය.

ජාල සනත්ව දුර දරුණකය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී සිංහල, දෙමළ හා මුස්ලිම යන ජාතින් ත්‍රිත්වය අතර වැඩි සබඳතා දුරක් පවතින්නේ මුස්ලිම ජාතින් සමග බව හඳුනාගත හැකි ය. මෙම දරුණකයේ දී අදහස් කරන්නේ තුශේලිය දුර සබඳතාවක් පිළිබඳ නොවේ. සබඳතා පැවැත්වීමේ දී අඩු ම සබඳතා ප්‍රමාණයක් හඳුනාගත හැකි වන්නේ මුස්ලිම ජාතින් සමග වන අතර ජාල සනත්වය ද 0.069ක් තරම් ඉතා අඩු අගයක් ගනී. මෙහි දී බොහෝ කැළර් කුටුම්බ එක් මුස්ලිම පුද්ගලයෙකු හෝ දෙදෙනෙකු වැනි ඉතා සුළු පිරිසක් සමග සිය සමාජ සබඳතා ගොඩනගාගෙන ඇත. මුස්ලිම - කැළර් සමාජ ජාලයේ සාමාන්‍ය අගය ද 2.265 ක් ලෙස සාමේක්ෂ අඩු අගයක් පෙන්නුම් කරයි (වග අංක 4).

සිංහල හා දෙමළ යන ජාතින් දෙක ම මුස්ලිම ජනතාවට වඩා කැළර් ප්‍රජාව සමග විශාල සබඳතා ජාලයක හවුල්කරුවන් බව ද ජාල ප්‍රස්තාර අංක 4 හි පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි වෙනස්කමකි.

ජාල ප්‍රස්තාර අංක 4: කැළර් ජනයා සිංහල, දෙමළ හා මුස්ලිම ජාතින් ත්‍රිත්වය සමග පවත්වන සබඳතාවල ස්වරුපය

සටහන්: මෙහි රතු වර්ණයෙන් අසල්වාසීන් ද, කහ වර්ණයෙන් පල්ලියේ හිතවතුන්

ද, නිල් වර්ණයෙන් පවුලේ යොතින් ද, කොළ වර්ණයෙන් හිතවතුන් ද, දුමුරු වර්ණයෙන් ලගම මිතුරන් ද, රෝස වර්ණයෙන් කැළර් ගහ ඒකකයන් ද නිරුපිත ය. වෘත්තවල (Nodes) විශාලත්වය ජාල සනන්වය අනුව තීරණය වී ඇත.

මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත භාවිතයෙන් සමික්ෂකයා විසින් නිරමාණය කරන ලදී. 2021.

යෙරේක්ත ප්‍රස්ථාර 4 හි සමාජ ජාල සටහන් අනුව හා වග අංක 4 හි සංඛ්‍යා දත්ත අනුව සිංහල, දෙමළ හා මුස්ලිම් යන ජාතින් ත්‍රිත්වය සමග ශ්‍රී ලංකිකයන් අඩුකානු ප්‍රජාව සමාජ සබඳතා පවත්වාගෙන යන ආකාරයේ වෙනස්කම් පිළිබඳව සාකච්ඡා කළ හැකි ය.

සේවා නිලධාරීන් සමග පවතින සම්බන්ධතාව

පුදේශයේ සිටින සේවා නිලධාරීන් සමග කැළර් ජනයා සබඳතා පවත්වන ආකාරය සාකච්ඡා කිරීමේ දී කැළර් සහ සේවා නිලධාරීන් අතර පවතින සබඳතාවන්හි සමාජ ජාල සනන්වය 0.240 ක අගයක් පෙන්වුම් කරයි (වග අංක 5).

වග අංක 5: සේවා නිලධාරී - කැළර් සම්බන්ධතාව ජාලයේ සංක්ෂීප්ත ජාල ලක්ෂණ/මිනුම්	
ජාල සාමාන්‍යය අගය	7.667
ජාල සනන්ව අගය	0.240
ජාල කේත්තියතා දැරූකය	0.505
ජාල සනන්ව දුර දැරූකය	1.975

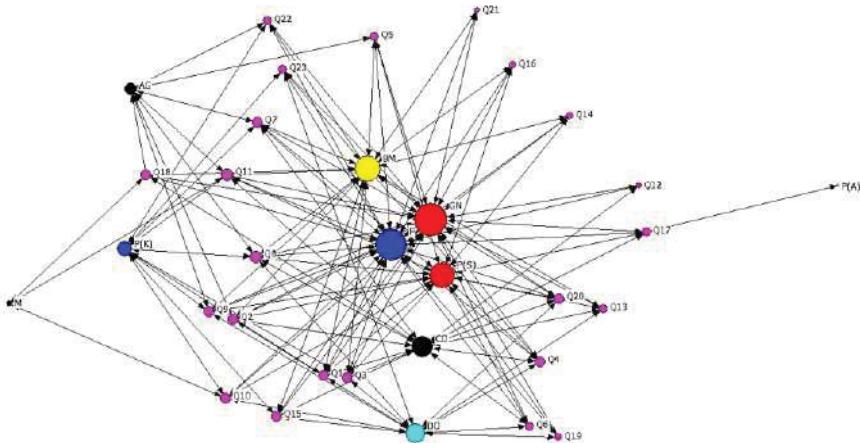
මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත, 2020.

සේවා නිලධාරීන් අතරින් ග්‍රාම නිලධාරීන් (GNO) ඉහළ සබඳතා සනන්ව අගයක් හිමිකරගෙන ඇති අතර එය 0.719 කි. ඒ හා සමාන ම ඉහළ සනන්ව අගයක් එනම් 0.667 ක අගයක් පල්ලියේ පියතුමා (F) සම්බන්ධ ව හදුනාගත හැකි ය. විශේෂයෙන් ග්‍රාමය තුළ පොදු කටයුතුවල දී සිලුළුන් කැළර්වරුන්ගේ ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින බව ග්‍රාමසේවකතුම්ය සමග සිදු කළ සම්මුඛ සාකච්ඡාව මගින් හදුනාගත් කරුණකි. පල්ලිය තුළ කටයුතුවල දී ද එම තත්ත්වය එසේ ම ය. සහයෝගිත්වයෙන් යුතුව එකිනෙකා සමග කටයුතු කරන ජන කොටසක් ලෙස මොවුන් හදුනාගත හැකි ය. එවැනි පොදු කටයුතුවල දී ඇතැමිවිට ඔවුන්ගේ අනන්‍යතා ලක්ෂණ සුං අපහසුතාවලට ලක්වීමට හේතු වුව ද අද වන විට එම තත්ත්වය බොහෝදුරට අඩු බවක් කැළර් ප්‍රජා නායිකාව විසින් සඳහන් කරන ලදී. විශේෂයෙන් ම මොවැනි තත්ත්වයන් ඔවුන් බොහෝවිට අත්විදින්නේ ග්‍රාමයෙන් පිටතදී බවත් ගම තුළ සියල්ලන් සමග ඔවුන් හොඳ සහයෝගයෙන් ජ්‍රීත්වන බවත් ඇය තවදුරටත් දැක්වායි.

මෙවන් අවස්ථාවන්වල දී ග්‍රාමසේවකතුම්ය, සිරම්බිජිවිය පල්ලියේ පියතුමා මෙන් ම පන්සලේ සේවාමින් වහන්සේ ද ඉතාමත් හොඳ සහයෝගයක් ලබාදෙන බවත් ඔවුනු සඳහන් කරති. කැළර් ප්‍රජාවගෙන් වැඩිදෙනා කිතුනු භක්තිකයන් වුවත්

පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේ සමග ද සමාජ සම්බන්ධතාවක් ගොඩනගාගෙන ඇති බව හදුනාගත හැකි ලක්ෂණයකි. ඒ අනුව පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේ (BM) සම්බන්ධ ව ද 0.563 ක් වැනි ඉහළ ජාල සනත්වයක් හදුනාගත හැකි ය. තමාගේ පරම්පරාවන්ට ඇතින් හෝ සම්බන්ධ අය සමග මෙන් ම තමාගේ වරිගයට සම්බන්ධ නැත්ත වඩාත් ලබාදී යැයි හදුනාගත් අය හා සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීම කෙරෙහි මානවයා ලැදියාවක් දක්වන බව පරියෝගීයන්ගෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ වී ඇති කාරණයකි (Stadtfeld, Takács, and Vörös, 2020).

එමෙන් ම සිලෝන් කැළර් ප්‍රජාව සතු සුවිශේෂී සංස්කෘතික අන්තර්ජාව හේතුවෙන් පුද්ගලයේ සංස්කෘතික නිලධාරීතුමය (CO) සමග ද නිතර නිතර සම්බන්ධතා පවත්වන බව හදුනාගත හැකි ය. තව ද සිරම්බිඳුවා සිංහල විද්‍යාලයේ විද්‍යාල්පති තුමාගේ (P(S)) ජාල සනත්ව අය 0.531 ක් හා ග්‍රාම සංවර්ධන නිලධාරීතුමාගේ (DO) සම්බන්ධතා ප්‍රමාණය සම්බන්ධ ජාල සනත්ව අය 0.406 ක් ලෙස දැක්විය හැකි ය. මවුන් ද පුද්ගලය තුළ පොදු කාර්යයන්වල දී හොඳ සහයෝගයක් ලබාදෙන පුද්ගලයන් ලෙස පෙන්වාදිය හැකි ය.

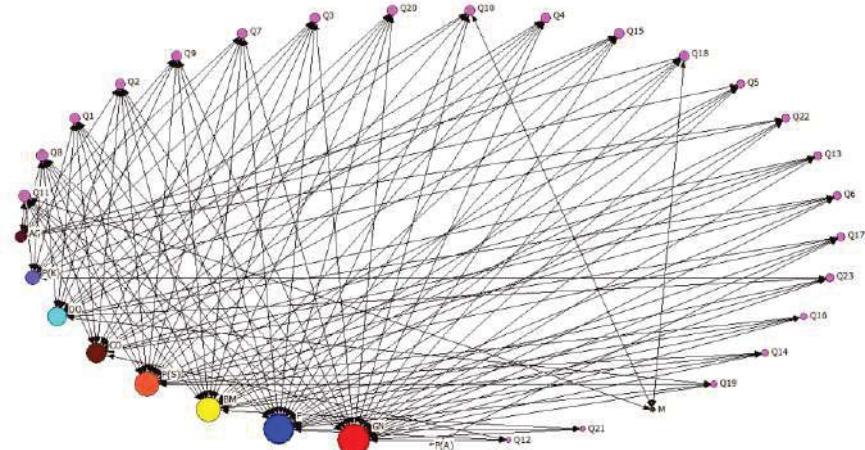
ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 5: කැළර් ජනයා ස්වා නිලධාරීන් සමග පවත්වන සබඳතාවෙහි ස්වරූපය

සටහන්: මෙහි රතු වර්ණයෙන් ග්‍රාම සේවක, නිල් වර්ණයෙන් පල්ලියේ පියතුමා, කහ වර්ණයෙන් පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේ, ලා රතු වර්ණයෙන් සිරම්බිඳුවා සිංහල විද්‍යාලයේ විද්‍යාල්පති, දූමුරු වර්ණයෙන් සංස්කෘතික නිලධාරී, ලා නිල් වර්ණයෙන් ග්‍රාම සංවර්ධන නිලධාරී, දම් වර්ණයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ලා දම් වර්ණයෙන් සිරම්බිඳුවා කනිටු විද්‍යාලේ විද්‍යාල්පති, අඥ වර්ණයෙන් ප්‍රවූල් සෞඛ්‍ය සේවිකා, කොළ වර්ණයෙන් ප්‍රත්තලම ඇත්ත්වා විද්‍යාලයේ විද්‍යාල්පති, රෝස වර්ණයෙන් කැළර් ගහු ඒකකයන් ද නිරුපිත ය. වෙනත්වල (Nodes) විශාලත්වය ජාල සනත්වය අනුව තීරණය වී ඇති.

මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යයන දත්ත භාවිතයෙන් සම්ක්ෂකයා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී, 2021.

මිට අමතර ව ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා (AG) 0.25ක සනත්වයක් පෙන්නුම් කරන ආකාරයක් හඳුනාගත හැකි ය. සපුළු ව සැම කැළර් කුටුම්බයක් සමග ම සම්බන්ධතා නොපවත්වන බැවින් සහ විශේෂයෙන් කැළර් ප්‍රජා නායිකාව හා කැළර් සංගිත කණ්ඩායමේ සාමාජිකයන් සමග වැනි සුළු පිරිසක් සමග පමණක් ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා සබඳතා පැවැත්වීම මෙවැනි සනත්ව අගයක් හඳුනාගැනීමට හේතුව ලෙස දැක්විය හැකි ය. එමෙන් ම සිරම්බිජ්‍ය කනිටු විද්‍යාලේ විද්‍යාල්පතිතුමා (P(K)) ද කැළර් ප්‍රජාව සමග යම් සබඳතා ප්‍රමාණයක් ගොඩනගාගෙන ඇත (0.313). එමෙන් ම පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාව 0.094ක සබඳතා සනත්වයක් පෙන්නුම් කරන ආකාරය හඳුනාගත හැකි ය. ජාලය තුළ අඩු ම සනත්ව අගය (0.031) නිරුපණය කරන්නේ පුත්තලම ඇත්ත්වා විද්‍යාලයේ විද්‍යාල්පතිවරයා (P(A)) වන අතර එම විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය හදාරන එක් සිසුවෙක් කැළර් ප්‍රජාව අතර වන බැවින් එම කුටුම්බයේ සාමාජිකයන් එම විද්‍යාල්පතිවරයා සමග සබඳතා පවත්වන බවක් සඳහන් වේ (වග අංක 6).

මෙම අයුරින් එක් එක් සේවා නිලධාරියාගේ සනත්ව අගයන් පිළිබඳ හඳුනාගත හැකි අතර කැළර් කුටුම්හ අතර වැඩි ම සබඳතා පවත්වන කුටුම්හ දෙකක් හඳුනාගත හැකි ය. එම ගහ කුටුම්හ දෙකෙහි ම සනත්ව අගය 0.25 ක් වේ (වග අංක 6). සේවා නිලධාරින්ගේ ජාල සනත්ව අගයන් අනුව සබඳතා ප්‍රමාණයන්ගේ වෙනස්කම් රුප සටහන් අංක 6 හි පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි ය.

ජාල ප්‍රස්ථාර අංක 6: කැළර් ජනයා හා සේවා නිලධාරින් සමග පවතින සබඳතාවෙහි වෙනස්කම්

සටහන්: මෙහි රතු වර්ණයෙන් ග්‍රාම සේවක, නිල් වර්ණයෙන් පල්ලියේ පියතුමා, කහ වර්ණයෙන් පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේ, ලා රතු වර්ණයෙන් සිරම්බිජ්‍ය සිංහල විද්‍යාලයේ විද්‍යාල්පති, දුමුරු වර්ණයෙන් සංස්කෘතික නිලධාරී, ලා නිල්

වර්ණයෙන් ග්‍රාම සංවර්ධන නිලධාරී, දම වර්ණයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ලා දම වර්ණයෙන් සිරම්බිජිය කනිටු විදුහල් විදුහල්පති, අඟ වර්ණයෙන් පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා, කොළ වර්ණයෙන් පුත්තලම ඇන්ඩ්‍රො විද්‍යාලයේ විදුහල්පති, රෝස වර්ණයෙන් කැංර් ගහ ඒකකයන් ද නිරුපිත ය. වෘත්තවල (Nodes) විශාලත්වය ජාල සනත්වය අනුව තීරණය වී ඇත.

මූලාශ්‍යය: කෙෂ්ටු අධ්‍යයන දත්ත භාවිතයෙන් සම්ක්ෂකයා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී, 2021.

මොවුන්ගේ අන්තර්සභදතා ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව හඳුනාගැනීමේ දී ද ඉහළ අන්තර්සභදතා අගයක් ග්‍රාම නිලධාරී හා පල්ලියේ පියතුමා පෙන්නුම් කරන අතර ඇන්ඩ්‍රො විද්‍යාලයේ විදුහල්පතිතුමාගේ අන්තර්සභදතා ප්‍රමාණය ගුනය අගයක් ගති. ඒ බව රුපසටහන් අංක 5 හි පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි ය. එහි ප්‍රධාන ජාලයෙන් ඇත්ව P(A) ලෙස දැක්වෙන්නේ ඇන්ඩ්‍රො විදුහල් විදුහල්පතිතුමාගේ ජාලය සම්බන්ධතාව වන අතර මූලු සමස්ත කැංර් ප්‍රජාව සමග ඉතාමත් අඩු සම්බන්ධතාව පවත්වන පුද්ගලයෙක් බව හඳුනාගත හැකි ය. මෙම සබැඳියාවන්හි මානයන් මානව විද්‍යාත්මකව ද අධ්‍යයනය කළ යුතු ය. මක්නිසාද යන් මෙවැනි පරෝශණ අනාවර්ණයන් අප සමාජයට ඉතා අගනා මෙන්ම සමාජය ආපේෂා කරන්නන්ද වේ (අන්තනායක, 2016). විශේෂයෙන් එම ජන කොටස කාලයාගේ ඇවැමෙන් විශාල පරිවර්තනයන් හා පරිණාමයන් ට ලක්වන බැවිණි (සමරවික්ම, 2018). එමෙන් ම, එම පරිණාමයන් තුළ විවිධ වූ හැල හැඳුවීම්වලට භාජනය වීමේ සන්දර්භයක් සහ වට්ටිවාචක් ද හඳුනා ගැනීමට හැකිවීම සමාජ ජාලයන් ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ සාමාන්‍ය තත්ත්වයකි (Stadtfeld, Takács, and Vörös, 2020).

වගු අංක 6: සේවා නිලධාරී - කැංර් සම්බන්ධතා ජාලයේ ජාල ලක්ෂණ							
	ජාල සනත්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර්සභදතාව		ජාල සනත්වය	ජාල සම්පතාව	ජාල අන්තර්සභදතාව
Q1	0.219	0.533	0.012	GN	0.719	0.780	0.200
Q2	0.219	0.533	0.014	AG	0.250	0.438	0.015
Q3	0.219	0.53	0.012	DO	0.406	0.508	0.043
Q4	0.188	0.516	0.007	CO	0.438	0.542	0.065
Q5	0.156	0.500	0.007	M	0.094	0.386	0.002
Q6	0.156	0.500	0.005	F	0.688	0.744	0.183
Q7	0.219	0.533	0.015	BM	0.563	0.604	0.097
Q8	0.250	0.552	0.02	P(S)	0.531	0.604	0.095
Q9	0.219	0.533	0.015	P(K)	0.313	0.464	0.024
Q10	0.188	0.516	0.025	P(A)	0.031	0.337	0.000
Q11	0.250	0.552	0.038				
Q12	0.094	0.471	0.001				
Q13	0.156	0.5	0.005				
Q14	0.125	0.485	0.002				

Q15	0.188	0.516	0.009
Q16	0.125	0.485	0.002
Q17	0.156	0.5	0.065
Q18	0.188	0.516	0.024
Q19	0.125	0.485	0.003
Q20	0.188	0.516	0.007
Q21	0.094	0.471	0.001
Q22	0.156	0.5	0.008
Q23	0.156	0.5	0.006

සහභාගී: මෙහි Q යන්නෙන් කැළර් ගෘහ කුටුම්ප ද, GN යන්නෙන් ග්‍රාම සේවක, F යන්නෙන් පල්ලියේ පියතුමා, BM යන්නෙන් පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේ, P(S) යන්නෙන් සිරම්බිජිය සිංහල විද්‍යාලයේ විදුහල්පති, CO යන්නෙන් සංස්කාතික නිලධාරී, DO යන්නෙන් ග්‍රාම සාච්‍යාධික නිලධාරී, AG යන්නෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම්, P(K) යන්නෙන් සිරම්බිජිය කනිටු විදුහලේ විදුහල්පති, M යන්නෙන් පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා, P(A) යන්නෙන් ප්‍රත්තලම ඇත්තේ විද්‍යාලයේ විදුහල්පති නිරුපණය කරයි.

මූලාශ්‍රය: කේත්තු අධ්‍යාපන දත්ත, 2020.

කැළර් ප්‍රජාව හා සේවා නිලධාරීන් අතර සම්පතා අගයන් සාපේක්ෂව සූල් අගය පරාසයක් තුළ විවෘතය වන බව හඳුනාගත හැකි වේ. රට හේතුව වන්නේ සමස්ත කැළර් ප්‍රජාව සේවා සම්බන්ධතා පවත්වන විශාල සේවා නිලධාරීන් ප්‍රමාණයක් නො සිටින බැවින් ගෘහ කුටුම්ප 32 ම සේවා නිලධාරීන් දහදෙනකු වැනි සූල් පිරිසක් සමග මුළුන්ගේ සබඳතා ජාලය පවත්වාගෙන යන බැවිනි. මෙම ජාල ප්‍රස්ථාර හා ජාල මිනුම් නිරමාණය කිරීම සඳහා යොදාගත් ත්‍රෑස්‍ය උපග්‍රහන්ට 5 හි දක්වා ඇතේ.

මෙම අයුරින් සිලෝන් කැළර් ජනතාව ප්‍රදේශයේ සේවා නිලධාරීන් සමග පවත්වන සමාජ සම්බන්ධතාව විශ්ලේෂණාත්මකව පෙන්වාදිය හැකි ය. සමාජ ජාල විශ්ලේෂණය ආසුරු කරගනිමින් ලබාගත් තොරතුරු සියල්ලෙහි සාරාංශයක් ලෙස සමස්ත කැළර් ප්‍රජාව වර්තමානය වනවිට ඉහළ සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනගාගනීම් ශ්‍රී ලංකාකීය සමාජයට වඩාත් අනුගතවෙමින් ජ්වත්වන ජන කොටසක් බව පෙන්වාදිය හැකි ය. මෙම පරික්ෂාපනයන් අතිත අත්දැකීම් හා සැසැදිමේදී මනාව ගම්ඩමාන වේ (සේමසුන්දර, 2007:81; පියසේන, 1966:93; කුරුලුවන්, සහ පුරුණීමාල්, 2017:21). එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාකීය ජන සමාජය සමාජ සබැදුයාවන් හා සමාජ සංවිධාන ගොඩනගා ගැනීම අතින් ඉතා පොහොසත් ය යන්න මොනවට ගම්ඩමාන වී ඇත (Karunarathne and Lee, 2020). රට අමතරව, ශ්‍රී ලංකාකීය ජන සමාජය සමාජ ප්‍රාග්ධනයෙන් ද (සමාජ ප්‍රාග්ධනය සමාජ ජාල හරහා තිරිහන් වන බැවිනි) සතුවුදායක ලෙස පොහොසත් ය (Karunarathne and Lee, 2019).

නිගමන

පුත්තලම සිරමධිජ්‍ය ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ ජනාචාසගත වී සිටින ශ්‍රී ලාංකික අජිකානු ජනයා පිළිබඳ සිදු කළ සමාජ ජාල විශ්ලේෂණයන් ඇසුරින් එළඹිය හැකි නිගමනයන් හා යෝජනා මෙහි දී සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. මෙම අධ්‍යායනය වඩාත් කාලෝචිත වන්නේ ඔවුන් ශිසුයෙන් ව්‍යුත්‍යීය යන ශ්‍රී ලාංකික ජනකාචාසක් බැවිනි (පෙරේරා, 2017:177; දිසානායක, 1996:111).

සමාජ ජාල විශ්ලේෂණයට අනුව කැළර්වරුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා පිළිබඳ එළඹිය හැකි නිගමනය වන්නේ ඔවුන් සබඳතා ගොඩනගාගෙන සිටින වෙනත් ජාතීන් අතර සිංහල ජාතීන් ඉහළ ස්ථානයක් හිමිකරගෙන ඇති බවයි. අනෙකුත් ජාල සම්බන්ධතාවලට සාපේක්ෂව 0.23ක ඉහළ ජාල සනත්ව අගයක් සහිත ජාලයක් සිංහල - කැළර් ජාතීන් අතර හදුනාගත හැකි ය. සියලු ජාතීන් අතර අසල්වැසියන් සමග ඉහළ සබඳතා ගොඩනගාගෙන ඇති අතර රේට අමතර ව සිංහල හා දේමල කතොලික දේවස්ථාන ආග්‍රිත පුද්ගලයන් ද කැළර්වරුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා ජාලවල වැඩි වැදගත්කමක් ලබාගෙන ඇති පිරිස වේ. එමෙන් ම මිට අමතර ව ඇාති සම්බන්ධතා මත වෙනත් ජාතීන් සමග ගොඩනගාගත් සම්බන්ධතා ද, මිතුරුන් ලෙස ඇසුරු කරන වෙනත් ජාතීන් ද ඔවුන්ගේ සම්බන්ධතා ජාලය තුළ හදුනාගත හැකි ය.

ශ්‍රී ලාංකික ජන සමාජය තුළ සුළු ජාතියක් ලෙස සේවා නිලධාරීන් සමග පවා තරමක හොඳ සබඳතා ජාලයක් ඇසුරෙන් ගොඩනගාගෙන ඇති අතර එහි දී වැඩි ම සබඳතා ප්‍රමාණයක් ග්‍රාම නිලධාරී හා පල්ලියේ පියතුමා සමග ගොඩනගාගෙන ඇත. ගමේ පොදු කාර්යයන්වල දී ආගම් හා ජාති හේදයකින් තොරව ගමේ සියලුදෙනා සමග ඉතා සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන පිරිසක් වන අතර ඇතැම් අවස්ථාවල සුළු අපහසුතාවන්ට ලක්වුව ද (Akmeemana, and Kamalrathne, 2020; විජයවර්ධන, 2021:66), ඒවා නොතකමින් ජ්වත්වීමට ඔවුන් අද වනවිට පුරුදුව ඇත (Jayasuriya, 2005; Jayawardene, 2013; Jayasuriya, 2007). ඒ අනුව මෙම අධ්‍යායනය සමාජ ජාල ඇාන වීමෙන් සාහිත්‍ය (literature of social networks epistemology) සන්දර්භයට නව දායකත්වයක් එක්කරනු ඇත.

ශ්‍රී ලාංකික සුළු ජන පිරිසක් ලෙස අතිතයට සාපේක්ෂව වර්තමාන කැළර් ජනයාගේ සමාජ සම්බන්ධතාවයන් තරමක පුළුල් පරාසයක පැතිර ඇති නමුත් අනිකුත් ජන කොටස්වලින් ඇතැම් අවස්ථාවල දී අපහසුතාවන්ට ලක්වන බව හදුනාගත් තත්ත්වයකි (ගුණවර්ධන, 2019:72; නිමන්ත, 2020:41). මේ සඳහා දැක්විය හැකි හොඳ ම යෝජනාව වන්නේ මිනිස් ආකල්ප සංවර්ධනයයි. ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිට මිනිස් ආකල්ප සංවර්ධන අවස්ථා හා වැඩසටහන් ඇති කිරීම වර්තමානය වනවිට වැදගත් අවශ්‍යතාවක් බවට පත්ව ඇත. භාෂාව. නර්තනය. සංගිතය මෙන් ම දේහ ලක්ෂණවලින් පවා තරමක වෙනස් ජන කණ්ඩායමක් වුව ද ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඔවුන් ද සම අයිතිවාසිකම් ඇති පිරිසක් බව තේරුමිගත යුතු තත්ත්වයකි. විශේෂයෙන් අනිතයේ ඔවුන් වහල් සේවය සඳහා යොදාවා ඇති බැවිනි (Kopinath and Herath, 2005; Lindfors, 1996). එබැවින් රාජ්‍ය මෙන් ම පොද්ගලික මට්ටමින් ද විවිධ

වැඩසටහන් හරහා මිනිස් ආකල්ප සංවර්ධනය සඳහා යොමුවේ මෙහි දී වැදගත්කාට පෙන්වාදිය හැකි ය. විශේෂයෙන් අනාගත පර්යේෂණ නාහින් (future research foci) ඒ කෙරෙහි යොමුවේ ඉතා වටී.

ආක්‍රිත ග්‍රන්ථ හා ලිපි

ග්‍රන්ථ :

- අහයසිංහ, රී. (1969). පෘතුගිසින් හා ලංකාව. කොළඹ: සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වේස්මන්ටිස් සමාගම.
- අල්විස්, පී. (2004). නොක්ස් දුටු ලක්දිව. කොළඹ: සුරිය ප්‍රකාශකයෝ.
- ආරියරත්න, එස්. (1985). බසිලා කපිරික්කා විමර්ශනයක්. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- ඇල්ලේපොල, එච්. ඇම්. එස්. (2008). බේවි දුටු ලංකාව. බොරලැස්ගමුව: විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ.
- ඉන්දුරත්න, එච්. එස්. එන්. (2007). ලෝකයේ ප්‍රාථමික ජනතාව. නුගේගොඩ: වින්දන ප්‍රකාශන.
- එදිරිසිංහ, පී. (2000). බෝතියරගේ කොළඹම්පුර පුරාවසත්තය. බොරලැස්ගමුව: විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ.
- කුමාර, එන්. වී. ජී. එච්. (2016). සමාජ විද්‍යාව; මූලික සංකල්ප, න්‍යාය සහ ක්‍රමවේදය. ප්‍රංශ බොරල්ල: විශේෂිතය ග්‍රන්ථ කේන්දුය.
- ගන්කන්ද, එන්. (2007). අඩි නොදැන්න ලාංකිකයෝ. ගල්කිස්ස: සුරත ප්‍රකාශකයෝ.
- ගුණතිලක, ආර්. එන්. (2016). පර්යේෂණ විධිතුම. මහරගම: තරංශ පින්ටරස්.
- නෙස්තුරුහ්, එම්. (1981). මිනිසාගේ සමිහවය. මොස්කව්: ප්‍රගති ප්‍රකාශන මන්දිරය.
- දිසානායක, එස්. (2004). මානව වර්ශීකරණය. බත්තරමුල්ල: සම්බන්ධ ප්‍රකාශකයෝ.
- දිසානායක, රේ. බී. (2014). මානව හාජුල විද්‍යාව. මහරගම: තරංශ පින්ටරස්.
- පියසේනා, එ. (1966). මානව භූගෝල විද්‍යාව. මහනුවර: සීමාසහිත කැන්ඩ් පින්ටරස්.
- පොන්නම්පෙරුම, ඩී. පී. (1967). විදේශීයන් දුටු පුරාණ ලංකාව. කොළඹ: සීමාසහිත ඇම්.ඩී. ගුණසේන සමාගම.
- රස්නායක, ආර්. එම්. බඩි. එස්. (2007). ශ්‍රී ලංකාවේ වෙශෙන කාපිර ජනතාව. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සේමසුන්දර, ඩී. (2007). හෙලදිව්වාසින් සහ ආදිවාසින්. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- හෙටිආරච්චි ඩී. රු. (1963). සිංහල විශ්වකොෂය (පළමු කාණ්ඩය). කොළඹ: සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.
- ප්‍රත්තලම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය, (2019) සම්පත් පැතිකඩි සිරම්බිඛිය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය, (2018 - 2019) සම්පත් පැතිකඩි අත්තනායක, ඔ. (2016). එදා යදුම්න් බැඳු ගෙනවිත් පුද්ධත් කරපු කැරලිත් ගහපු මෙදා ප්‍රත්තලමේ පැත්තකට වී සිටින ලංකාවේ කාපිර. දිවසින, [online] Available at: <https://www.divaina.com/2016/11/27/feature22.html> [Accessed 23 Feb. 2021].
- කුරුලුවං, එ. සහ පුරුණිමාල්, පී. (2017) මොසුම්බික් සිට ඇවිත් අපේ වී. දිනැමින පුවත්පත, කොළඹ: ලේස්හවුස් පුවත්පත් ප්‍රකාශන, පී.38.

- ඡයමාන්න, ඩී. ඩී. (2017). 'ලාංකීය සමාජය විවිතුවන් කළ කැළර්ටරු'. **සත්හඩි**, www.sathhada.com [Accessed 8 Nov. 2020], ප.5.
- දිසානායක, එ. (1996). මැන්බෙලාගේ හා ඔබම්බෙලාගේ සිංහල නැදුයෝ. **දිවයින,** කොළඹ: උපාලි පුවත්පත් සමාගම, ප.3.
- පෙරේරා, ආර්. (2017). වික ටික නැතිවෙන ලංකාවේ කාපිටි ජනයා. දේශය, [online] Available at: <http://www.deshaya.lk/article/51> [Accessed 23 Feb. 2021].
- සමරවිකුම, අයි. (2018). කාලේ වෙනසට තාලේ අලුත්වුණු සිරම්බිඳීයේ මිනිස්සු. **සිලුමිනා**, [online] Available at: <http://www.silumina.lk/2018/05/26/> [Accessed 23 Feb. 2021].
- Akmeemana, K.M.N.U. and Kamalrathne, T. (2020). Patterns and Challenges of Social Identity: An Analysis of Third Space Perspective on Afro-Sri Lankans in Sirambiadiya. [online] Available at: <http://ir.kdu.ac.lk/handle/345/3034> [Accessed 2 Mar. 2021].
- Arachchige, S. A. (2017). Kaffirs of Sri Lanka. [Online] Available at: https://www.researchgate.net/publication/317317221_Kaffirs_of_Sri_Lanka [Accessed 8 Nov. 2020].
- Barnes-Mauthe, M., Arita, S., Allen, S.D., Gray, S.A. and Leung, P. (2013). The influence of ethnic diversity on social network structure in a common-pool resource system: implications for collaborative management. *Ecology and Society*, [online] 18(1). Available at: [Accessed 8 Nov. 2020].
- Bellotti, E., (2008). What are friends for? Elective communities of single people, *Social Networks*, 30, pp. 318–329.
- Brown, R. (1999). *Illustrated Encylopadia of People and Culture of the World*. 2nd ed. New Delhi: Aryan Books International.
- Dissanayaake, P. and Premarathne, P. (2016). Are we different from you: Changing facets of Kaffir community in SriLanka. [Online] Available at: https://www.researchgate.net/publication/294426994_Are_we_different_from_you_changing_facets_of_Kaffir_community_in_Sri_Lanka [Accessed 8 Nov. 2020].
- Hanneman, R.A. and Riddle, M. (2005). *Introduction to Social Network Methods*. California: University of California Press. [online] Available at: <http://faculty.ucr.edu/~hanneman/nettext/> [Accessed 8 Oct. 2020].
- Harari, Yuval N. (2015). *Sapiens : a brief history of humankind*. New York : Harper.
- Hornby, A. S. (2015). *Oxford Dictionary*. 9th ed. Oxford: Oxford University Press.
- Jayasuriya, S.D.S. (2005). The Portuguese Identity of the Afro-Sri Lankans.

- Lusotopie*, [online] 12(1-2), pp.21-32. Available at: <https://journals.openedition.org/lusotopie/1164> [Accessed 10 Oct. 2020].
- Jayasuriya, S.D.S. (2006). Trading on a thalassic network: African migrations across the Indian Ocean. *International social science journal*, [online] 58 (188), pp . 215 - 225 . Available at : <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1468-2451.2006.00613.x> [Accessed 8 Oct. 2020].
- Jayasuriya, S.D.S. (2007). A Forgotten Minority: The Afro-Sri Lankans. *African and Asian Studies*, [online] 6(3), pp.227-242. Available at: https://brill.com/view/journals/aas/6/3/article-p227_3.xml [Accessed 8 Oct. 2020].
- Jayasuriya, S.D.S. (2019). A Hybrid Performance: East African Spirit Possession and Sri Lankan Manhas. *Journal of Africana Religions*, [online] 7 (1), pp . 105 - 111 . Available at : <https://www.jstor.org/stable/10.5325/jafrireli.7.1.0105?seq=1> [Accessed 8 Oct. 2020].
- Jayawardene, S. (2013). Pushing the Paradigm: Locating scholarship on the Siddis and Kaffirs. *Journal of Black Studies*, [online] 44(7), pp.687-705. Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0021934713508781> [Accessed 29 Oct. 2020].
- Karunaratne, Y.A. and Lee, Gunhak (2019), Traditional social capital and socioeconomic networks in response to flood disaster: A case study of rural areas in Sri Lanka, *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 41, pp. 101-279.
- Karunaratne, A.Y. and Lee, G. (2020). The geographies of the dynamic evolution of social networks for the flood disaster response and recovery. *Applied geography*, 125, pp.102-274.
- Knoke, D. & Yang, S. (2008). *Social Network Analysis*. Los Angeles: CA: Sage.
- Kopinath, C. and Herath, H.M.D.R. (2005). The Present of Past Slaves: The Socio Economic Situation of Sri Lankan Kaffir People. *Peradeniya economic Research symposium: University of Peradeniya*. [online] Available at: <http://arts.pdn.ac.lk/econ/piers2019/Proceedings2015/The%20Presentation%20of%20Past%20Slaves%20%20The%20Socio%20Economic%20Situation%20of%20Sri%20Lankan%20Kaffir%20People.pdf> [Accessed 12 Dec. 2020].
- Lindfors, B., (1996). Hottentot, Bushman, Kaffir: Taxonomic tendencies in

- nineteenth-century racial iconography. *Nordic Journal of African Studies*, [online] 5(2), pp.1-28. Available at: <https://www.njas.fi/njas/article/view/664> [Accessed 11 Oct. 2020].
- Mac Ginty, R., (2010). Social network analysis and counterinsurgency: a counterproductive strategy?. *Critical Studies on Terrorism*, [online] 3(2), pp.209-226. Available at: [Accessed 10 Oct. 2020].
- Serrat, O. (2017). *Social network analysis: In Knowledge solutions*. Singapore. Springer.
- Stadtfelda, C., Takács, K., and Vörös, E., (2020). The Emergence and Stability of Groups in Social Networks, *Social Networks*, 60, pp. 129–145.
- Walker, O. (1949). Kaffirs are Lively. *London: Victor Gollancz*, [online] Available at: <http://vidyaonline.org/dl/kafir.pdf> [Accessed 10 Oct. 2020].
- Wittek, Kroneberg, and Lämmermann, (2020). Who is fighting with whom? How ethnic origin shapes friendship, dislike, and physical violence relations in German secondary schools, *Social Networks*, 60, pp. 34–47.

වෙබ් අඩවි

- ගුණවර්ධන, ආර්. (2019). සිලෝන් කැළරටරු. [online] Lanka Newsweek. Available at: https://lankanewsweek.com/53-lanka_news_week [Accessed 13 Dec. 2020].
- නිමන්ත, පී. (2020). කවුද මේ “සිලෝන් කැළරස්?”. [online] perabeats. Available at: <https://perabeats.lk/2020/05/06/> [Accessed 13 Dec. 2020].
- විෂයවර්ධන, කේ. (2021). අප්‍රිකාවෙන් ඇවිත් සිරම්බෘඩී පවුල්කන සිංහල කාපිරි. [online] Roar Media. Available at: <https://roar.media/sinhala/main/features/sri-lankan-sinhala-kaffirs> [Accessed 2 Mar. 2021].
- African Sri Lankans: A History Of The Resilience And Rejuvenation Of People Called 'Kapiri' Or 'Kaffirs'*. [online] weebly. Available at: <http://africansrilankans.weebly.com> [Accessed 8 Nov. 2020].
- Kaffirs of Sri Lanka*. [online] Kiptra. Available at: <https://kiptra.com/lifestyle/kaffirs-of-sri-lanka/> [Accessed 13 Dec. 2020].

.....

ଲେଖକ

උපග්‍රන්ථ 01: සිංහල - කැළඹ සම්බන්ධතා ත්‍යාසය

43 rows, 43 columns, 1 levels.

උපග්‍රන්ථ 02: දෙමල - කැළර් සම්බන්ධතා න්‍යාසය

32 rows, 32 columns, 1 levels.

උපග්‍රහන්ත් 03: මුස්ලිම - කැළර් සම්බන්ධතා න්‍යාසය

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q6	Q7	Q8	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	Q15	Q16	Q17	Q18	Q19	Q20	Q21	Q22	Q23	Q24	Q25	Q26	Q27	Q28	Q29	Q30	Q31	Q32	Q33	Q34		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	
1	Q1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Q2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Q3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Q4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Q5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Q6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Q7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Q8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Q9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Q10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Q11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Q12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Q13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Q14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Q15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Q16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Q17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Q18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Q19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Q20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Q21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Q22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Q23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	GN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	AG	0	1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	DO	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	CO	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	M	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	F	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	BM	1	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	MD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	P(S)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	P(A)	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	P(A)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

34 rows, 34 columns, 1 levels.